

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2004-cü il 6 oktyabr tarixli 149 nömrəli qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR
2 nömrəli əlavə

Büdcə xərclərinin funksional təsnifatı

A D L A R I	Bölmə	Köməkçi bölmə	Paraqraf
1	2	3	4
ÜMUMİ DÖVLƏT XİDMƏTLƏRİ	1	0	0
QANUNVERİCİLİK VƏ İCRA HAKİMİYYƏTİ, YERLİ ÖZÜNÜİDARƏETMƏ ORQANLARININ SAXLANILMASI	1	1	0
Qanunvericilik orqanları	1	1	1
Ali və yuxarı icra hakimiyyəti orqanları	1	1	2
Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları	1	1	3
Azərbaycan Respublikasının xaricdə olan səfirlik, konsulluq və başqa diplomatik nümayəndəlikləri	1	1	4
Yerli icra hakimiyyəti orqanları	1	1	5
Yerli özünüidarəetmə (bələdiyyə) orqanları və yerli özünüidarəetmə (bələdiyyə) orqanlarının müstəqil idarə və şöbələri	1	!	6
Beynəlxalq fəaliyyət və beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	1	2	0
Beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatlara	1	2	1
Beynəlxalq ictimai-siyasi təşkilatlara	1	2	2
Digər beynəlxalq fəaliyyət	1	2	2
XARİCİ İQTİSADI YARDIM	1	3	0
İnkişaf etməkdə olan və keçid dövrünü yaşayan ölkələr	1	3	1
Beynəlxalq təşkilatlar vasitəsi ilə	1	3	2
ELM	1	4	0
Fundamental elm	1	4	1
Ümumdövlət xidmətləri üzrə tətbiqi tədqiqatlar	1	4	2
BAŞQA KATEQORİYALARA AİD EDİLMƏYƏN ÜMUMİ DÖVLƏT XİDMƏTLƏRİ	1	5	0
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərinin keçirilməsi	1	5	1
Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərin keçirilməsi	1	5	2

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə seçkilərin keçirilməsi	1	5	3
Azərbaycan Respublikasının bələdiyyə orqanlarına seçkilərin keçirilməsi	1	5	4
Ümumxalq səsverməsinin (referendumunun) keçirilməsi	1	5	5
Digər seçki tədbirləri	1	5	6
Müxtəlif siyahıyaalınma tədbirlərinin keçirilməsi	1	5	7
Statistika sistemində islahatların aparılması	1	5	8
DÖVLƏT BORCU ÜZRƏ XİDMƏTLƏR	1	6	0
Xarici ölkələrdən alınan kreditlər	1	6	1
Beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatlarından alınan kreditlər	1	6	2
Dövlət istiqrazlarının yerləşdirilməsi	1	6	3
Dövlət daxili uduşlu istiqraz vərəqələri və başqa qiymətli kağızlar üzrə tirajların keçirilməsi və uduşların verilməsi	1	6	4
Azərbaycan Respublikasının Milli Bankından alınmış kreditlər	1	6	5
Səhmdar-kommersiya banklarından alınmış kreditlər	1	6	6
Digər borclar	1	6	7
BÜDCƏLƏR ARASINDA TRANSFERTLƏR	1	7	0
Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsi	1	7	1
Yerli (bələdiyyə) büdcələr	1	7	2
MÜDAFİƏ	2	0	0
MÜDAFİƏ QÜVVƏLƏRİ	2	1	0
Ordu və donanma	2	1	1
Mülki müdafiə	2	1	2
Xarici dövlətlərə hərbi yardım	2	!	3
Müdafiə sahəsində digər tədbirlər	2	1	4
MİLLİ TƏHLÜKƏSİZLİK	2	2	0
MÜDAFİƏ VƏ TƏHLÜKƏSİZLİK SAHƏSİNDƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	2	3	0
DİGƏR KATEQORİYALARA AİD EDİLMƏYƏNLƏR	2	4	0
MƏHKƏMƏ HAKİMİYYƏTİ, HÜQUQ MÜHAFİZƏ VƏ PROKURORLUQ	3	0	0
MƏHKƏMƏ HAKİMİYYƏTİ	3	1	0
Məhkəmə hakimiyyəti	3	1	1
Sair tədbirlər	3	1	2
HÜQUQ MÜHAFİZƏ	3	2	0
Hüquq mühafizə	3	2	1
Yanğın təhlükəsizliyi	3	2	2
Sair tədbirlər	3	2	3

PROKURORLUQ	3	3	0
Prokurorluq	3	3	1
Sair tədbirlər	3	3	2
MƏHKƏMƏ HAKİMİYYƏTİ, HÜQUQ MÜHAFİZƏ VƏ PROKURORLUQ SAHƏSİNDƏ TƏTBİQİ TƏDQİQATLAR	3	4	0
DİGƏR KATEQORİYALARA AİD EDİLMƏYƏN XİDMƏTLƏR	3	5	0
TƏHSİL	4	0	0
MƏKTƏBƏQƏDƏR VƏ İBTİDAİ TƏHSİL	4	1	0
Məktəbəqədər təhsil	4	1	1
İbtidai təhsil	4	1	2
NATAMAM VƏ ORTA TƏHSİL	4	2	0
Natamam təhsil	4	2	1
Orta təhsil	4	2	2
İNTERNAT VƏ XÜSUSİ MƏKTƏBLƏR	4	3	0
İnternatlar	4	3	1
Xüsusi rejimli internatlar	4	3	2
Xüsusi məktəblər	4	3	3
TEXNİKİ-PEŞƏ MƏKTƏBLƏRİ VƏ LİSEYLƏR	4	4	0
Texniki-peşə məktəbləri	4	4	1
Liseylər	4	4	2
Xüsusi texniki-peşə məktəbləri və liseylər	4	4	3
ALİ TƏHSİL	4	5	0
Ali təhsilin birinci səviyyəsi	4	5	1
Ali təhsilin ikinci səviyyəsi	4	5	2
TƏHSİL SAHƏSİNDƏ TƏTBİQİ TƏDQİQATLAR	4	6	0
TƏHSİL SAHƏSİNDƏ DİGƏR XİDMƏTLƏR	4	7	0
SƏHİYYƏ	5	0	0
POLİKLİNİKALAR VƏ AMBULATORİYALAR	5	1	0
Ümumi təyinatlı tibbi xidmət	5	1	1
Xüsusişəkilənmiş tibbi xidmət	5	1	2
Stomatoloji xidmət	5	1	3
Paratibbi xidmət	5	1	4
XƏSTƏXANALAR	5	2	0
Ümumi təyinatlı xəstəxanalar	5	2	1
Xüsusişəkilənmiş xəstəxanalar	5	2	2
Tibb mərkəzləri	5	2	3
Bərpa-müalicə sanatoriyaları	5	2	4
SƏHİYYƏ SAHƏSİNDƏ DİGƏR XİDMƏTLƏR	5	3	0
Qanköçürmə	5	3	1

Diagnostika və profilaktika tədbirləri	5	3	2
Digər tədbirlər	5	3	3
TİBBİ AVADANLIQ VƏ MƏMULATLAR	5	4	0
Əczaçılıq məhsulları	5	4	1
Digər tibbi məmulatlar	5	4	2
Müalicə ilə bağlı avadanlıq və aparatlar	5	4	3
SƏHIYYƏ SAHƏSİNDƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	5	5	0
SƏHIYYƏ SAHƏSİNƏ AİD EDİLƏN DİGƏR XİDMƏTLƏR	5	6	0
SOSIAL MÜDAFİƏ VƏ SOSIAL TƏMİNAT	6	0	0
SOSIAL MÜDAFİƏ	6	1	0
Xəstəliklər	6	1	1
Əmək qabiliyyətinin itirilməsi	6	1	2
Qocalıq	6	1	3
Qəyyumluq	6	1	4
Ailə və uşaqların sosial müdafiəsi	6	1	5
Digər sosial müdafiə tədbirləri	6	1	6
SOSIAL TƏMİNAT	6	2	0
İşsizlik	6	2	1
Ev təsərrüfatları	6	2	2
Digər sosial təminat tədbirləri	6	2	3
SOSIAL MÜDAFİƏ VƏ SOSIAL TƏMİNAT SAHƏLƏRİ ÜZRƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	6	3	0
MƏDƏNİYYƏT, İNCƏSƏNƏT, İNFORMASIYA, BƏDƏN TƏRBIYƏSİ VƏ DİGƏR KATEQORIYALARA AİD EDİLMƏYƏN SAHƏDƏ FƏALİYYƏT	7	0	0
MƏDƏNİYYƏT VƏ İNCƏSƏNƏT SAHƏSİNDƏ FƏALİYYƏT	7	1	0
Kitabxanalar	7	1	1
Muzey və sərgilər	7	1	2
Saraylar və mədəniyyət evləri, klublar və başqa tədbirlər	7	1	3
Teatr, filarmoniya, musiqi kollektivləri, ansambllar və incəsənət üzrə sair tədbirlər	7	1	4
Mədəniyyət və incəsənət sahəsində digər müəssisələr və mədəni tədbirlər	7	1	5
RADİO, TELEVİZİYA VƏ NƏŞRİYYAT	7	2	0
Radio və televiziya	7	2	1
Nəşriyyatlar	7	2	2
Radio, televiziya və nəşriyyat sahələri üzrə digər tədbirlər	7	2	3
BƏDƏN TƏRBIYƏSİ, GƏNCLƏR SİYASƏTİ VƏ TURİZM	7	3	0
Bədən tərbiyəsi və idmanın təşkili	7	3	1

Gənclər siyasəti	7	3	2
Bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və turizm üzrə digər tədbirlər	7	3	3
DİGƏR KATEQORİYALARA AİD EDİLMƏYƏN FƏALİYYƏT	7	4	0
Yaradıcı ittifaqlar və cəmiyyətlər	7	4	1
Dini tədbirlər	7	4	2
Sair tədbirlər	7	4	3
MƏDƏNİYYƏT, İNCƏSƏNƏT, İNFORMASIYA, BƏDƏN TƏRBIYƏSİ VƏ DİGƏR KATEQORİYALARA AİD EDİLMƏYƏN SAHƏDƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	7	5	0
MƏNZİL VƏ KOMMUNAL TƏSƏRRÜFATI	8	0	0
MƏNZİL TƏSƏRRÜFATI	8	1	0
Mənzil	8	1	1
Mənzillə bağlı digər tədbirlər	8	1	2
KOMMUNAL TƏSƏRRÜFATI	8	2	0
Kommunal	8	2	1
Abadlaşdırma, tullantıların yığılması və təmizlənməsi	8	2	2
İstilik	8	2	3
Çirkab suların yığılması və təmizlənməsi	8	2	4
Küçələrin işıqlandırılması	8	2	5
SU TƏSƏRRÜFATI	8	3	0
MƏNZİL VƏ KOMMUNAL TƏSƏRRÜFATI SAHƏSİNDƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	8	4	0
MƏNZİL VƏ KOMMUNAL TƏSƏRRÜFATI İLƏ BAĞLI DİGƏR XİDMƏTLƏR	8	5	0
YANACAQ VƏ ENERJİ	9	0	0
YANACAQ KOMPLEKSİ	9	1	0
Kömür və bərk minerallar	9	1	1
Neft və təbii qaz	9	1	2
Nüvə yanacağı	9	1	3
Yanacağın digər növləri	9	1	4
ENERJİ KOMPLEKSİ	9	2	0
Elektrik enerjisi	9	2	1
Digər enerjilər	9	2	2
YANACAQ VƏ ENERJİ KOMPLEKSİ SAHƏSİ ÜZRƏ TƏCRÜBƏ VƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	9	3	0
KƏND TƏSƏRRÜFATI, MEŞƏ TƏSƏRRÜFATI, BALIQCILIQ, OVÇULUQ VƏ ƏTRAF MÜHİTİN	10	0	0

MÜHAFİZƏSİ			
KƏND TƏSƏRRÜFATI	10	1	0
Kənd təsərrüfatı tədbirləri	10	1	1
Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin sabitləşdirilməsi	10	1	2
Meliorasiya	10	1	3
Baytarlıq	10	1	4
Kənd təsərrüfatı ilə bağlı digər tədbirlər	10	1	5
MEŞƏ TƏSƏRRÜFATI	10	2	0
Meşə ehtiyatlarının saxlanması	10	2	1
Meşələrin bərpası	10	2	2
Meşə təsərrüfatı üzrə digər tədbirlər	10	2	3
BALIQÇILIQ VƏ OVÇULUQ	10	3	0
Balıqartırma və balıq mühafizəsi	10	3	1
Ovçuluq və vəhşi heyvanların qorunması	10	3	2
Balıqçılıq və ovçuluq tədbirləri ilə bağlı digər tədbirlər	10	3	3
ƏTRAF MÜHİTİN MÜHAFİZƏSİ	10	4	0
Ətraf mühitin və təbiətin çirkləndirilməsi ilə mübarizə	10	4	1
Bioloji zənginliyin qorunması və landşaftın mühafizəsi	10	4	2
Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər	10	4	3
HİDROMETEOROLOGİYA TƏDBİRLƏRİ	10	5	0
KƏND TƏSƏRRÜFATI, MEŞƏ TƏSƏRRÜFATI, BALIQÇILIQ VƏ OVÇULUQ SAHƏLƏRİ ÜZRƏ TƏCRÜBƏ VƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	10	6	0
ƏTRAF MÜHİTİN MÜHAFİZƏSİ SAHƏSİ ÜZRƏ TƏCRÜBƏ VƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	10	7	0
SƏNAYE, TİKİNTİ VƏ FAYDALI QAZINTILAR	11	0	0
SƏNAYE	11	1	0
Emal sənayesi	11	1	1
Sair sənaye müəssisələri	11	1	2
TİKİNTİ	11	2	0
Tikinti	11	2	1
Sair tikinti	11	2	2
FAYDALI QAZINTILAR	11	3	0
Mineral yanacaq istisna olmaqla, mineral ehtiyatların hasilatı	11	3	1
Sair faydalı qazıntılar	11	3	2
GEODEZİYA VƏ XƏRİTƏÇƏKMƏ	11	4	0

TƏCRÜBƏ VƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	11	5	0
Sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar	11	5	1
Digər təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar	11	5	2
NƏQLİYYAT VƏ RABİTƏ	12	0	0
NƏQLİYYAT	12	1	0
Avtomobil yolları və avtomobil nəqliyyatı	12	1	1
Su nəqliyyatı	12	1	2
Dəmir yolu nəqliyyatı	12	1	3
Hava nəqliyyatı	12	1	4
Boru kəməri nəqliyyatı və digər nəqliyyat sistemləri	12	1	5
RABİTƏ	12	2	0
NƏQLİYYAT VƏ RABİTƏ SAHƏLƏRİ ÜZRƏ TƏCRÜBƏ VƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	12	3	0
İQTİSADI FƏALİYYƏT	13	0	0
İQTİSADI VƏ KOMMERSİYA FƏALİYYƏTİ	13	1	0
Ümumi iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti	13	1	1
Digər fəaliyyət	13	1	2
İQTİSADI FƏALİYYƏTİN DİGƏR SAHƏLƏRİ	13	2	0
Topdan və pərakəndə ticarət	13	2	1
İctimai iaşə	13	2	2
Digər iqtisadi fəaliyyət	13	2	3
ÇOXSAHƏLİ İNKİŞAF LAYİHƏLƏRİ	13	3	0
Özəlləşdirmə ilə bağlı informasiya təminatının təşkili, müəssisələrin özəlləşdirmə qabağı sağlamlaşdırılması	13	3	1
Özəlləşdirmə ilə bağlı digər fəaliyyət	13	3	2
İQTİSADI FƏALİYYƏT SAHƏLƏRİ ÜZRƏ TƏCRÜBƏ VƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLAR	13	4	0
ƏSAS BÖLMƏLƏRƏ AID EDİLMƏYƏN XİDMƏTLƏR	14	0	0
EHTİYAT FONDLARI	14	1	0
MƏQSƏDLİ BÜDCƏ FONDLARI	14	2	0

Büdcə xərclərinin funksional təsnifatına

ƏLAVƏ

Büdcə xərclərinin funksional təsnifatı büdcə sisteminə daxil olan büdcələrin funksiyalar üzrə xərclərinin qruplaşmasından ibarətdir. Funksional təsnifat bölmə, köməkçi bölmə və paraqraf səviyyəsində nəzərdə tutulmaqla birinci rəqəmi bölməni, ikinci rəqəmi köməkçi bölməni, üçüncü rəqəmi isə paraqrafı göstərir.

Funksional təsnifatın bölmə, köməkçi bölmə və paraqrafları

1.0.0. "ÜMUMİ DÖVLƏT XİDMƏTLƏRİ" bölməsi "1.1.0. Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanları", "1.2.0. Beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı", "1.3.0. Xarici iqtisadi yardım", "1.4.0. Elm", "1.5.0. Başqa kateqoriyalara aid edilməyən ümumi dövlət xidmətləri", "1.6.0. Dövlət borcu üzrə xidmətlər" və "1.7.0. Büdcələr arasında transfertlər" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

1.1.0. "Qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının saxlanması" köməkçi bölməsi "1.1.1. Qanunvericilik orqanları", "1.1.2. Ali və yuxarı icra hakimiyyəti orqanları", "1.1.3. Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları", "1.1.4. Azərbaycan Respublikasının xaricdə olan səfirlik, konsulluq başqa diplomatik nümayəndəliklərinin saxlanması", "1.1.5. Yerli icra hakimiyyəti orqanları" və 1.1.6. "Yerli özünüidarəetmə (bələdiyyə) orqanları" sözləri ilə əvəz edilsin və "1.1.7. Digər mərkəzi təşkilatların saxlanması

1.1.1."Qanunvericilik orqanları" paraqrafına Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin saxlanması xərcləri daxildir.

1.1.2. "Ali və yuxarı icra hakimiyyəti orqanları" paraqrafına ali və yuxarı icra hakimiyyəti orqanlarının saxlanması xərcləri daxildir.

1.1.3."Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları" paraqrafına mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının saxlanması və həmin orqanlar tərəfindən göstərilən xidmətlər üzrə xərclər daxildir. Həmçinin mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən öz sahələrindəki vəziyyət haqqında məlumatların yığılması, onların yoxlanılması, idarə edilməsi və ya onlara yardım edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

1.1.4."Azərbaycan Respublikasının xaricdə olan səfirlik, konsulluq və başqa diplomatik nümayəndəliklərinin saxlanması" paraqrafına xarici münasibət və siyasət sahələrində fəaliyyətin təşkili və onun operativ idarə olunmasını həyata keçirən xaricdəki səfirlik konsulluq və başqa diplomatik nümayəndəliklərin saxlanması, xaricdə yerləşən informasiya və mədəniyyət nümayəndəliklərinin, kitabxanaların saxlanması xərcləri daxildir.

1.1.5."Yerli icra hakimiyyəti orqanları" paraqrafına yerli icra hakimiyyəti orqanlarının və onların müstəqil idarə və şöbələrinin saxlanması xərcləri daxildir.

1.1.6."Yerli özünüidarəetmə (bələdiyyə) orqanları və yerli özünüidarəetmə (bələdiyyə) orqanlarının müstəqil idarə və şöbələri" paraqrafına yerli özünüidarəetmə (bələdiyyə) orqanlarının və onların müstəqil idarə və şöbələrinin saxlanması xərcləri daxildir.

1.1.7. "Digər mərkəzi təşkilatların saxlanması" paragrafına digər mərkəzi təşkilatların saxlanması və həmin təşkilatlar tərəfindən göstərilən xidmətlər üzrə xərclər daxildir. Həmçinin digər mərkəzi təşkilatlar tərəfindən öz sahələrindəki vəziyyət haqqında məlumatların yığılması, onların yoxlanılması, idarə edilməsi və ya onlara yardım edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

1.2.0. "Beynəlxalq fəaliyyət və beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı" köməkçi bölməsi "1.2.1. Beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatlara", "1.2.2. Beynəlxalq ictimai-siyasi təşkilatlara" və "1.2.3. "Digər beynəlxalq fəaliyyət" paragrafından ibarətdir və Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi və beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı xərcləri bu paragrafların xərclərinə daxildir.

1.3.0. "Xarici iqtisadi yardım" köməkçi bölməsinə xarici dövlətlərə iqtisadi və texniki yardımla bağlı xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "1.3.1. inkişaf etməkdə olan və keçid dövrünü yaşayan ölkələr" və "1.3.2. Beynəlxalq təşkilatların vasitəsi ilə" paragraflarından ibarətdir.

1.3.1. "İnkişaf etməkdə olan və keçid dövrünü yaşayan ölkələr" paragrafına inkişaf etməkdə olan və keçid dövrünü yaşayan ölkələrə iqtisadi yardım göstərən təşkilatların idarə olunması, xarici dövlətlərin hökumətlərində akkreditə olunmuş iqtisadi yardım üzrə missiyaların idarə olunması və onlara texniki kömək göstərilməsi ilə bağlı proqramların idarə olunması, əvəzsiz şəkildə verilən iqtisadi yardımlarla bağlı xərclər daxildir,

1.3.2. "Beynəlxalq təşkilatların vasitəsi ilə" paragrafına beynəlxalq təşkilatların vasitəsi ilə göstərilən iqtisadi yardımla bağlı məsələlərə rəhbərlik, beynəlxalq, regional və sair təşkilatların iqtisadi inkişaf fondlarına maliyyə və maddi formada göstərilən ödənişlər üzrə xərclər daxildir.

1.4.0. "Elm" köməkçi bölməsinə fundamental elmi tədqiqatlarla və ümumi dövlət xidmətləri ilə məşğul olan dövlət orqanlarında elmi tədqiqat təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən işlər və onların saxlanması üzrə xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "1.4.1. Fundamental elm" və "1.4.2. Ümumdövlət xidmətləri üzrə tətbiqi tədqiqatlar" paragraflarından ibarətdir.

1.4.1. "Fundamental elm" paragrafına fundamental elmi tədqiqatlarla məşğul olan təşkilatlara rəhbərlik və onların idarə edilməsi, qeyri-dövlət elmi tədqiqat təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən fundamental tədqiqatlara yardım üzrə xərclər daxildir.

1.4.2. "Ümumi dövlət xidmətləri üzrə tətbiqi tədqiqatlar" paragrafına konkret funksiyalara aid edilməyən elmi təşkilatların saxlanması, idarə edilməsi, konkret praktiki məqsədlərə nail olmaq üçün yeni biliklərin əldə edilməsi ilə bağlı xərclər, elmi tədqiqatlar və praktiki təcrübə nəticəsində əldə olunmuş biliklərin istifadəsi ilə bağlı yeni materialların alınması, qurğuların yaradılması, yeni proseslərin, sistemlərin və xidmətlərin tətbiqi və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı xərclər, qeyri-dövlət elmi tədqiqat təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən ümumi təyinatlı dövlət xidmətləri ilə əlaqədar tətbiqi və təcrübə tədqiqatlarına yardımların verilməsi xərcləri daxildir. Həmçinin bu paragrafa arxiv idarələrinin saxlanması xərcləri daxildir.

1.5.0. "Başqa kateqoriyalara aid edilməyən ümumi dövlət xidmətləri" köməkçi bölməsinə ölkədə seçicilərin qeydiyyatı, seçkilərin, referendumların və digər seçkilərin keçirilməsi, respublika miqyaslı siyahıyaalınma və statistika sistemində islahatların aparılması xərcləri daxildir. Bu köməkçi bölmə "1.5.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərinin keçirilməsi", "1.5.2. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərin keçirilməsi", "1.5.3. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə seçkilərin keçirilməsi", "1.5.4. Azərbaycan Respublikasının bələdiyyə orqanlarına seçkilərin keçirilməsi", "1.5.5. Ümumxalq səsverməsinin (referendumunun) keçirilməsi", "1.5.6. Digər seçki ilə bağlı

tədbirlərin keçirilməsi", "1.5.7. Müxtəlif siyahıyaalınma tədbirlərinin keçirilməsi" və "1.5.8. Statistika sistemində islahatların aparılması" paraqraflarından ibarətdir.

1.6.0. "Dövlət borcu üzrə xidmətlər" köməkçi bölməsinə xarici ölkələrdən və beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatlarından alınmış kreditlərə xidmətlə əlaqədar və dövlət istiqrazlarının zəmanətləri və ya onların yerləşdirilməsi, Milli Bankdan və digər səhmdar kommertiya banklarından alınmış kreditlərlə əlaqədar faizlərin ödənilməsi ilə bağlı xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "1.6.1. Xarici ölkələrdən alınan kreditlər", "1.6.2. Beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatlarından alınan kreditlər", "1.6.3. Dövlət istiqrazlarının yerləşdirilməsi", "1.6.4. Dövlət daxili uduşlu istiqraz vərəqələri və başqa qiymətli kağızlar üzrə tirajların keçirilməsi və uduşların verilməsi", "1.6.5. Azərbaycan Respublikası Milli Bankından alınmış kreditlər", "1.6.6. Səhmdar kommertiya banklarından alınmış kreditlər" və "1.6.7. Digər borclar" paraqraflarından ibarətdir.

1.7.0. "Büdcələr arasında transfertlər" köməkçi bölməsinə müxtəlif səviyyəli büdcələr arasında (Dövlət büdcəsi, Naxçıvan MR-in büdcəsi və yerli (bələdiyyə) büdcələri) ümumi xarakter daşıyan və konkret funksiyaya aid edilməyən transfertlərlə bağlı xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "1.7.1. Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsi" "1.7.2. Yerli (bələdiyyə) büdcələr" və "1.7.3. Büdcələrarası digər transfertlər paraqraflarından ibarətdir.

1.7.3. Büdcələrarası digər transfertlər

2.0.0. "MÜDAFİƏ" bölməsi "2.1.0. Müdafiə qüvvələri", "2.2.0. Milli təhlükəsizlik", "2.3.0. Müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" və "2.4.0. Digər kateqoriyalara aid edilməyənlər" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

2.1.0. "Müdafiə qüvvələri" köməkçi bölməsinə silahlı qüvvələr, müdafiə sahəsində məsələlərə və xidmətlərə rəhbərlik, quru, dəniz, hava hücumlarından müdafiə qüvvələrinin idarə edilməsi, mühəndis və nəqliyyat qoşunlarının, rabitə qoşunlarının, hərbi kadr xidmətinin və digər qeyri-nizami xidmətlərin, ehtiyatda olanların və müdafiə məqsədli köməkçi qüvvələrin idarə edilməsi və ya onlara kömək göstərilməsi, həmçinin xaricdə olan hərbi ataşələrin aparatlarının və səhra hospitallarının saxlanılması ilə bağlı xərclər, həmçinin xarici dövlətlərə hərbi yardımların göstərilməsi, mülki müdafiə məsələləri ilə bağlı xidmətlər daxildir. Bu köməkçi bölmə "2.1.1. Ordu və donanma", "2.1.2. Mülki müdafiə", "2.1.3. Xarici dövlətlərə hərbi yardım" və "2.1.4. Müdafiə sahəsində digər tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

2.1.1. "Ordu və donanma" paraqrafına silahlı qüvvələr, müdafiə sahəsində məsələlər və xidmətlərə rəhbərlik, quru, dəniz, hava hücumlarından müdafiə qüvvələrinin idarə edilməsi, mühəndis və nəqliyyat qoşunlarının, rabitə qoşunlarının, hərbi kadr xidmətinin və digər qeyri-nizami xidmətlərin, ehtiyatda olanların və müdafiə məqsədli köməkçi qüvvələrin idarə edilməsi və ya onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

2.1.2. "Mülki müdafiə" paraqrafına mülki müdafiə məsələləri və bununla bağlı xidmətlərə rəhbərlik, müxtəlif şəraitdə hərəkət planlarının işlənilib hazırlanması, mülki idarələrin və əhalinin cəlb edilməsi ilə təlimlərin keçirilməsi, mülki müdafiə qüvvələrinin idarə edilməsi və ya onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

2.1.3. "Xarici dövlətlərə hərbi yardım" paraqrafına hərbi yardım məsələlərinə rəhbərlik və xarici dövlətlərin hökumətləri yanında akkreditə olunmuş və ya beynəlxalq hərbi təşkilatlara və ya ittifaqlara verilmiş, hərbi yardım göstərilməsi üzrə xidmətlərin idarə edilməsi, kreditlər (onlara görə tutulan faizlərdən asılı olmayaraq) şəklində hərbi yardım və ya qaytarılmaq şərti ilə avadanlıqların borc

verilməsi, hərbi kontingentlərin verilməsi də daxil olmaqla, sülhün qorunması üzrə beynəlxalq qüvvələrin saxlanmasıyla iştirakla bağlı xərclər daxildir.

2.1.4. "Müdafiə sahəsində digər tədbirlər" paragrafına müdafiə sahəsində ümumi siyasətin və proqramların hazırlanması, onlara rəhbərliyin edilməsi, əlaqələndirilməsi və onların həyata keçirilməsinə nəzarət, müdafiə sahəsində qanunlara əməl olunmasının təmin edilməsi, müdafiə məsələləri üzrə ümumi xarakterli məlumatların hazırlanması, yığılması, yayılması və bağlı xidmətlər üzrə xərclər daxildir.

2.2.0. "Milli təhlükəsizlik" köməkçi bölməsinə milli təhlükəsizlik qüvvələrinə rəhbərlik və onun idarə olunması, kadr siyasəti və saxlanması ilə bağlı xərclər daxildir.

2.3.0. "Müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə müdafiə və milli təhlükəsizliklə əlaqədar tətbiqi tədqiqatları və təcrübi işləri həyata keçirən təşkilatlara rəhbərlik və onların idarə edilməsi, elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən müdafiə və milli təhlükəsizliklə əlaqədar tətbiqi tədqiqatların və təcrübi işlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

2.4.0. "Digər kateqoriyalara aid edilməyənlər" köməkçi bölməsinə "Müdafiə" bölməsinə daxil edilmiş paraqraflarda öz əksini tapmayan digər xidmətlərlə bağlı xərclər daxildir.

3.0.0. "MƏHKƏMƏ HAKİMİYYƏTİ, HÜQUQ MÜHAFİZƏ VƏ PROKURORLUQ" bölməsi "3.1.0. Məhkəmə hakimiyyəti", "3.2.0. Hüquq mühafizə", "3.3.0. Prokurorluq", "3.4.0. Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" və "3.5.0. Digər kateqoriyalara aid edilməyənlər" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

3.1.0. "Məhkəmə hakimiyyəti" köməkçi bölməsinə məhkəmə orqanlarının saxlanması, məhkəmələrin qərarı ilə cərimələrin alınması və məhkəmə qərarlarının yerinə yetirilməsi, ona kömək göstərilməsi, vaxtından əvvəl şərti olaraq azadlığa buraxılma və şərti mühakimə sistemlərinin idarə edilməsi, mülki və cinayət məhkəmələrinə və məhkəmə sisteminə rəhbərlik və onun idarə edilməsi, tribunal və ombudsmanların saxlanması və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarında sair tədbirlər, həmçinin hökumət tərəfindən maliyyələş-dirilən və təchiz olunan, eyni zamanda hökumətin və ya başqa orqanların adından hüquqi yardım və məsləhətlə bağlı göstərilən xidmətlər üzrə xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "3.1.1. Məhkəmə hakimiyyəti" və "3.1.2. Sair tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

3.2.0. "Hüquq mühafizə" köməkçi bölmə "3.2.1. Hüquq mühafizə", "3.2.2. Yanğın təhlükəsizliyi" və "3.2.3. Sair tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

3.2.1. "Hüquq mühafizə" paragrafına xarici vətəndaşların qeydiyyatı, mühacirlərə işçi və yol sənədlərinin verilməsi, məhbuslarla əlaqədar sənədləşdirmə və statistik məlumatların aparılması və yığılması, yol hərəkətinin nizamlanması və ona nəzarət, polis qüvvələri tərəfindən qaçaqmalçılıq fəaliyyətinin qarşısının alınması, dənizdə və çaylarda balıq ovuna nəzarət də daxil edilməklə, polisin fəaliyyətinin təşkili, yol hərəkətinin təşkili, idarə edilməsi, nizami və köməkçi polis qüvvələrinin, liman, sərhəd və sahil mühafizəsinin və digər xüsusi polis qüvvələrinin idarə edilməsi, kriminalistika laboratoriyalarının, polis üçün kadr hazırlığı proqramlarının idarə edilməsi və onlara yardımların göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

3.2.2. "Yanğın təhlükəsizliyi" paragrafına yanğınlara mübarizə və onun qarşısının alınması üzrə fəaliyyət və bu xidmətə rəhbərlik, nizami və köməkçi yanğınsöndürmə dəstələrinin, yanğınlara mübarizə və yanğının qarşısının alınması üzrə digər xidmətlərin idarə edilməsi, yanğınlara mübarizə və onun

qarşısının alınması üzrə kadr hazırlığı proqramlarının idarə edilməsi və onlara yardımın göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

3.2.3. "Sair tədbirlər" paraqrafına dağlarda xilasetmə xidməti, çimərliklərə nəzarət xidməti, su basmış ərazilərdən əhalinin köçürülməsi və sair bu kimi mülki əhalinin qorunması xidmətləri ilə bağlı xərclər daxildir.

3.3.0. "Prokurorluq" köməkçi bölməsinə prokurorluq sisteminin işinin təşkili, idarə edilməsi, saxlanması və sair tədbirlərin xərcləri daxildir. Bu köməkçi bölmə "3.3.1. Prokurorluq" və "3.3.2. Sair tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

3.4.0. "Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq sahəsində tətbiqi tədqiqatlar və təcrübə işlərini həyata keçirən müəssisələrə rəhbərlik və onların idarə edilməsi, elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən tətbiqi tədqiqatların və təcrübə işlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

3.5.0. "Digər kateqoriyalara aid edilməyən xidmətlər" köməkçi bölməsinə "məhkəmə hakimiyyəti, hüquq mühafizə və prokurorluq orqanları" bölməsinə daxil edilmiş paraqraflarda öz əksini tapmayan digər xidmətlər üzrə xərclər daxildir.

4.0.0. "TƏHSİL" bölməsi dövlət tərəfindən təhsilə, fərdi və kollektiv əsaslarla şagird və tələbələrə göstərilən xidmətlərə çəkilən xərcləri özündə birləşdirir. Təhsil sahəsində kollektiv xidmətlər, dövlət siyasətinin müəyyənləşdirilməsi və müvafiq proqramların işlənilməsi, hazırlanması, təhsil müəssisələrinin fəaliyyətlərinin tənzimlənməsi, təhsil sahəsində fəaliyyətlə və göstərilən xidmətlərlə əlaqədar təcrübə və əsaslı tədqiqatlarla bağlı görülən işlər bu bölmənin xərclərinə daxildir. Bu bölmə "4.1.0. Məktəbəqədər və ibtidai təhsil", "4.2.0. Natamam və orta təhsil", "4.3.0. İnternat və xüsusi məktəblər", 18. - 5201

"4.4.0. Texniki-peşə məktəbləri və liseylər", "4.5.0. Ali təhsil", "4.6.0. Təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" və "4.7.0. Təhsil sahəsində digər xidmətlər" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

4.1.0. "Məktəbəqədər və ibtidai təhsil" köməkçi bölməsi "4.1.1. Məktəbəqədər təhsil" və "4.1.2. İbtidai təhsil" paraqraflarından ibarətdir.

4.1.1. "Məktəbəqədər təhsil" paraqrafına məktəbəqədər (uşaq bağçaları) təhsilin təmin edilməsi, məktəbəqədər təhsili təmin edən məktəblərin və digər təhsil müəssisələrinin saxlanması və onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.1.2. "İbtidai təhsil" paraqrafına ibtidai təhsilin (1-4-cü siniflər) təmin edilməsi, ibtidai təhsili təmin edən məktəblərin və digər təhsil müəssisələrinin saxlanması və onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.2.0. "Natamam və orta təhsil" köməkçi bölməsi "4.2.1. Natamam təhsil" və "4.2.2. Orta təhsil" paraqraflarından ibarətdir.

4.2.1. "Natamam təhsil" paraqrafına natamam orta təhsilin (5-9-cu siniflər) təmin edilməsi, natamam orta təhsili təmin edən məktəblərin və digər təhsil müəssisələrinin saxlanması və onlara köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.2.2."Orta təhsil" paragrafına orta təhsilin (10-11-ci siniflər) təmin edilməsi, orta təhsili təmin edən məktəblərin və digər təhsil müəssisələrinin saxlanılması və onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.3.0."İnternat və xüsusi məktəblər" köməkçi bölməsi "4.3.1. İnternatlar", "4.3.2. Xüsusi rejimli internatlar" və "4.3.3. Xüsusi məktəblər" paragraflarından ibarətdir.

4.3.1."İnternatlar" paragrafına bütün tiplərdən olan (xüsusi rejimli və idman təmayüllü internat məktəblərindən başqa) internat məktəblərinin saxlanılması və onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.3.2."Xüsusi rejimli internatlar" paragrafına lal-kar, kor, poliomielit keçirmiş, zəif görən, eləcə də zehni və fiziki inkişafında fiziki və başqa qüsurları olan uşaqlar üçün internat məktəblərinin saxlanılması və onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.3.3."Xüsusi məktəblər" paragrafına xüsusi tərbiyə edilmə şəraitinə ehtiyacı olan uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş xüsusi məktəblərin saxlanılması və onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.4.0."Texniki-peşə məktəbləri liseylər" köməkçi bölməsi "4.4.1. Texniki-peşə məktəbləri", "4.4.2. Liseylər" və "4.4.3. Xüsusi texniki-peşə məktəbləri və liseylər" və 4.4.4. Orta-ixtisas təhsili paragraflarından ibarətdir.

4.4.1."Texniki-peşə məktəbləri" paragrafına texniki-peşə məktəblərində təhsilin təmin edilməsi və onlara kömək göstərilməsi, texniki-peşə məktəblərində

4.4.2.məktəbdənkənar təhsilin təmin edilməsi, texniki-peşə məktəblərində təhsili təmin edən proqramların alınması və təqaüdlərin verilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.4.3."Liseylər" paragrafına liseylərdə təhsilin təmin edilməsi və onlara kömək göstərilməsi, liseylərdə məktəbdənkənar təhsilin təmin edilməsi, liseylərdə təhsili təmin edən proqramların alınması və təqaüdlərin verilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.4.3. "Xüsusi texniki-peşə məktəbləri və liseylər" paragrafına həddi-bülüğa çatmamış uşaqlar üçün tərbiyə müəssisələri əsasında təşkil edilmiş və şagirdlərin maddi təminatı müəyyən olunmuş normalar üzrə aparılan xüsusi texniki-peşə məktəbləri və liseyləri, həmçinin islah-əmək müəssisələrinin bazasına yaradılan texniki-peşə məktəbləri və liseylərinin inzibati və müəllim (ustalar daxil edilir) heyətinin saxlanılması və başqa tədrislə bağlı xərclər daxildir.

4.4.4. "Orta-ixtisas təhsili" paragrafına texnikum, pedaqoji, musiqi, xoreoqrafiya, rəssamlıq, tibb, olimpiya ehtiyatı və sair məktəblər tərəfindən təhsilin təmin edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.5.0."Ali təhsil" köməkçi bölməsi "4.5.1. Ali təhsilin birinci səviyyəsi" "4.5.2. Ali təhsilin ikinci səviyyəsi" və 4.5.3. İxtisasartırma institutları paragraflarından ibarətdir.

4.5.1."Ali təhsilin birinci səviyyəsi" paragrafına Azərbaycan Respublikasının ərazisində fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsində və baza ali tibb təhsilində dövlət sifarişli ilə adambaşına maliyyələşdirmə prinsipi əsasında kadr hazırlığının təmin edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.5.2. "Ali təhsilin ikinci səviyyəsi" paragrafına Azərbaycan Respublikasının ərazisində fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsində və rezidenturasında dövlət sifarişi ilə adambaşına maliyyələşdirmə prinsipi əsasında kadr hazırlığının təmin edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.5.3. İxtisasartırma institutları paragrafına bütün ixtisaslar üzrə kadrların hazırlanması, yenidən hazırlanması və ixtisasartırma institutlarının saxlanılması ilə bağlı xərclər daxildir.

4.6.0. "Təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə təhsilə aid edilən təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar üzrə işləri həyata keçirən təşkilatların idarə edilməsi, elmi tədqiqat institutları tərəfindən təhsil sahəsində həyata keçirilən təcrübə və tətbiqi tədqiqat işlərinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

4.7.0. "Təhsil sahəsində digər xidmətlər" köməkçi bölməsinə təhsil sahəsində digər xidmətlər, əsasən aldığı təhsildən asılı olmayaraq, təhsil alanlara göstərilən nəqliyyat, qidalanma, yaşayış, tibbi, stomatoloji və digər köməkçi xidmətlərlə bağlı xərclər və "Təhsil" bölməsində öz əksini tapmayan digər xərclər daxildir.

5.0.0. "SƏHIYYƏ" bölməsi xəstəxanaların, klinikaların, tibb məntəqələrinin və sair tibbi personal üçün standartların işlənilib hazırlanması və onlara əməl olunmasının təminatı, səhiyyə sahəsində xidmət göstərənlərin fəaliyyətlərinin tənzimlənməsi və lisenziyalaşdırılması, həmçinin tibbi sağlamlığın qorunması sahəsində təcrübə və tətbiqi tədqiqatlarla bağlı fəaliyyətləri əhatə edir. Bu bölmə "5.1.0. Poliklinikalar və ambulatoriyalar", "5.2.0. Xəstəxanalar", "5.3.0. Səhiyyə sahəsində digər xidmətlər", "5.4.0. Tibbi avadanlıq və məmulatlar", "5.5.0. Səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" və "5.6.0. Səhiyyə sahəsinə aid edilən digər xidmətlər" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

5.1.0. "Poliklinikalar və ambulatoriyalar" köməkçi bölməsinə ümumi profilli həkimlər və paratibbi personal, həmçinin onların köməkçiləri tərəfindən ambulator xəstələrə göstərilən tibbi, stomatoloji və paratibbi xidmətlərlə (fərdi və ya qrup halında evlərdə, tibbi məsləhətxanalarda, dispanserlərdə və ya poliklinikalarda) bağlı xərclər daxildir və "5.1.1. Ümumi təyinatlı tibbi xidmət", "5.1.2. Xüsusişdirilmiş tibbi xidmət", "5.1.3. Stomatoloji xidmət" və "5.1.4. Paratibbi xidmət" paragraflarından ibarətdir.

5.1.1. "Ümumi təyinatlı tibbi xidmət" paragrafına ümumi təyinatlı tibbi klinikalar (poliklinikalar) və ümumi profilli həkimlər tərəfindən göstərilən xidmətlərlə bağlı faizlər daxildir.

5.1.2. "Xüsusişdirilmiş tibbi xidmət" paragrafına xüsusişdirilmiş tibbi klinikalar (poliklinikalar) və həkim-mütəxəssislər tərəfindən göstərilən xidmətlər, o cümlədən poliklinikalarda həkim-mütəxəssislər tərəfindən fərdi qaydada göstərilən xidmətlər, müəyyən xəstəliklərə düçar olmuş və tibbi müalicə qəbul edən və ya müəyyən kateqoriyaya aid olunan xəstələrin müalicə edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

5.1.3. "Stomatoloji xidmət" paragrafına ümumi təyinatlı (profilli) və xüsusişdirilmiş stomatoloji poliklinikalar və diş həkimləri, ağız boşluğunun gigiyenası sahəsində mütəxəssislər və diş müalicəsinin digər köməkçi heyət tərəfindən həyata keçirilən xidmətlərlə bağlı xərclər daxildir.

Ambulator xəstələrə stomatoloji xidmətlərin göstərilməsi, diş protezlərinin uyğunlaşdırılmasına çəkilən xərclər, ümumi təyinatlı stomatoloji poliklinikalar və ya xüsusişdirilmiş stomatoloji poliklinikalar və diş həkimləri, ağız boşluğu sahəsində mütəxəssislər və ya diş müalicəsinin digər

köməkçi heyəti tərəfindən həyata keçirilən stomatoloji xidmətlərlə bağlı xərclər bu paraqrafın xərclərinə daxildir.

5.1.4. "Paratibbi xidmət" paraqrafına ambulator xəstələrə paratibbi xidmətlərin göstərilməsi, tibb bacıları, fizioterapevtlər, əmək terapiyası sahəsində mütəxəssislər, loqopedlər və ya digər paratibbi personal tərəfindən nəzarət edilən klinikaların həyata keçirdikləri tibbi xidmətlərlə, həmçinin orta tibb işçisi və paratibbi personal tərəfindən qəbul kabinetləri olmayan yerlərdə, xəstələrin evlərində və ya digər qeyri-səhiyyə müəssisələrində həyata keçirilən xidmətlərlə bağlı xərclər daxildir.

Ayaq dırnaqları üzrə mütəxəssislər, xiropraktiklər, optometristlər, ənənəvi tibb sahəsində mütəxəssislər və sair, tibbi tədqiqat laboratoriyalarının və rentgen kabinələrinin, müalicə avadanlığının kirayəsi, həkim tərəfindən təyin olunmuş bədən quruluşuna düzəliş verən müalicəvi gimnastika, bolneoloji ambulator müalicə və ya dəniz suyu ilə müalicə, xəstəxanalara məxsus olma-yan təcili yardım xidmətləri bu paraqrafın xərclərinə daxildir.

5.2.0. "Xəstəxanalar" köməkçi bölməsinə ümumi təyinatlı xəstəxanaların və xüsusişdirilmiş xəstəxanaların xidmətləri, əsasən stasionar xəstələrə xidmət göstərən tibb mərkəzlərinin, doğum evlərinin, sanatoriya, hərbi köçürmə hospitallarının, yaşlı şəxslərə xidmət göstərən müəssisələrin xidmətləri və stasionar tibbi yardım göstərən və bərpa terapiyası ilə məşğul olan mərkəzlərin fəaliyyəti ilə bağlı xərclər daxildir. Xəstəxanaların xidmətlərinə təbabətdə istifadə edilən və xəstəxanalarda xəstələrə verilən dava-dərmanlar, protezlər, tibbi avadanlıq, aparatlar və digər məmulatlar daxildir. Eyni zamanda xəstəxanaların inzibatçılarına, qeyri-tibbi heyətə, qidaya, binaya və sairəyə çəkilən, həmçinin təbabətlə bağlı olmayan xərclər də bu köməkçi bölmənin xərclərinə daxildir. Bu köməkçi bölmə "5.2.1. Ümumi təyinatlı xəstəxanalar", "5.2.2. Xüsusişdirilmiş xəstəxanalar", "5.2.3. Tibb mərkəzləri" "5.2.4. Bərpa-müalicə sanatoriya" və 5.2.5. Sanitar-epidemioloji xidmətlər paraqraflarından ibarətdir.

5.2.1. "Ümumi təyinatlı xəstəxanalar" paraqrafına ümumi təyinatlı xəstəxanalar tərəfindən xidmətlərin göstərilməsi, öz xidmətlərini müəyyən tibbi ixtisaslaşma ilə məhdudlaşdırmayan xəstəxanalara rəhbərlik və ya onlara yardım edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

5.2.2. "Xüsusişdirilmiş xəstəxanalar" paraqrafına müəyyən xəstəliklərə düçar olmuş və ya müəyyən kateqoriyaya aid edilən xəstələrin müalicəsi (məsələn, ağciyər xəstəliklərinin və vərəmin, cüzamin, xərçəngin, qulaq, boğaz və burun xəstəliklərinin, ruhi xəstəliklərin, hamiləliklə əlaqədar xəstəliklərin, uşaq xəstəliklərinin və s. müalicəsi) ilə bağlı xərclər daxildir.

Xüsusişdirilmiş xəstəxanalar tərəfindən xidmətlərin göstərilməsi və ya onlara yardım edilməsi bu paraqrafın xərclərinə daxildir.

5.2.3. "Tibb mərkəzləri" paraqrafına tibb mərkəzlərində və doğum evlərində xidmətlərin göstərilməsi, idarə edilməsi və ya onlara yardım göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

5.2.4. "Bərpa-müalicə sanatoriya" paraqrafına bərpa-müalicə sanatoriya, cərrahiyyə əməliyyatı keçirmiş, ağır xəstəlikdən qurtarmış və ya ağır vəziyyətdə olmuş xəstələrin dava-dərmanlarının qəbuluna nəzarət edilməsi, xəstələr tərəfindən itirilmiş funksiyaların bərpa edilməsi və ya istirahət üçün fizioterapevtik prosedurların aparılması və sağlamlıq hərəkətlərinin yerinə yetirilməsi tələb edilən stasionar xidmətlərlə bağlı xərclər daxildir.

5.2.5. Sanitar-epidemioloji xidmətlər paraqrafına sanitar-epidemioloji stansiyaların, sanitar-dezinfeksiya qatarlarının və taun əleyhinə stansiyaların, respublika gigiyena və epidemioloji mərkəzlərin,

müstəqil dezinfeksiya stansiyalarının və nəqliyyatda müstəqil izolyasiya-buraxılış məntəqələrinin saxlanması ilə bağlı xərclər daxildir.

Sanatoriyalar və sağalmaqda olanlara sanatoriya tipli evlər tərəfindən xidmətlərin göstərilməsi, onların idarə edilməsi və ya onlara yardım edilməsi, yaşlı şəxslərə xidmət göstərən müəssisələr, stasionar tibbi yardım göstərən və bərpa terapiya ilə məşğul olan mərkəzlərin fəaliyyəti ilə bağlı xərclər də bu paraqrafın xərclərinə daxildir.

5.3.0. "Səhiyyə sahəsində digər xidmətlər" köməkçi bölməsinə səhiyyə sahəsində ümumi xidmətlərin göstərilməsi, səhiyyə sahəsində qan xidməti ilə bağlı fəaliyyət (qəbul, emal, saxlama, daşınma), diaqnostika (xərçəngin, vərəmin, zöhrəvi xəstəliklərin), profilaktika (immunizasiya, peyvənd), nəzarətin həyata keçirilməsi (uşaq yeməyi, uşağın səhhəti), epidemioloji vəziyyət haqqında məlumatların yığılması, ailə planlaşdırılması üzrə xidmətlər və sair bu kimi xidmətlərə rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara yardım edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

Səhiyyə sahəsi üzrə məlumatların hazırlanması və yayılması, səhiyyə sahəsində xüsusi briqadaların üzvlərinə iş yerlərində, məktəblərdə və digər qeyri-tibb idarələrində göstərilən xidmətlər, xəstəxana və klinikalarda və ya təcrübədə olan həkimlərlə əlaqədar olmayan xidmətlər, səhiyyə sahəsində həkim olmayanlar tərəfindən həyata keçirilən xidmətlər, laboratoriyaların saxlanması ilə bağlı xərclər bu köməkçi bölmənin xərclərinə daxildir. Bu köməkçi bölmə "5.3.1. Qanköçürmə", "5.3.2. Diaqnostika və profilaktika tədbirləri" və "5.3.3. Digər tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

5.3.1."Qanköçürmə" paraqrafına səhiyyə sahəsində qan xidməti ilə bağlı fəaliyyət (qəbul, emal, saxlama, daşınma) və müstəqil qanköçürmə stansiyalarının saxlanması xərcləri daxildir.

5.3.2."Diaqnostika və profilaktika tədbirləri" paraqrafına diaqnostika (xərçəngin, vərəmin, zöhrəvi xəstəliklərin və sair), profilaktika (immunizasiya, peyvənd və sair), nəzarətin həyata keçirilməsi (uşaq yeməyi, uşağın səhhəti), epidemioloji vəziyyət haqqında məlumatların yığılması, ailə planlaşdırılması üzrə xidmətlər və sair bu kimi xidmətlərə rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara yardım edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

5.3.3. "Digər tədbirlər" paraqrafına səhiyyə sahəsi üzrə məlumatların hazırlanması və yayılması, səhiyyə sahəsində xüsusi briqadaların üzvlərinə iş yerlərində, məktəblərdə və digər qeyri-tibb idarələrində göstərilən xidmətlər, xəstəxana və klinikalarda və ya təcrübədə olan həkimlərlə əlaqədar olmayan xidmətlər, səhiyyə sahəsində həkim olmayanlar tərəfindən həyata keçirilən xidmətlər, laboratoriyaların saxlanması ilə bağlı xərclər daxildir.

5.4.0. "Tibbi avadanlıq və məmulatlar" köməkçi bölməsinə ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən apteklərdən, əczaçılıq şirkətlərindən və ya tibbi avadanlıqla təchiz edilənlərdən resept üzrə və ya reseptsiz alınan dərmanlar, protezlər, tibbi avadanlıq, aparat və təbabətdə istifadə edilən digər məmulatlar üzrə xərclər daxildir. Ambulator xəstələrə göstərilən tibbi (xüsusiləşdirilmiş), stomatoloji xidmətlər, həmçinin paratibbi personal tərəfindən göstərilən xidmət və verilən məmulatlarla bağlı xərclər bu köməkçi bölmənin xərclərinə daxil edilir.

5.4.1. "Əczaçılıq məhsulları" paraqrafına tibbi preparatlar, dərman vasitələri, zərdblər və vaksinlər, vitaminlər və mineral maddələr, balıq yağı (treska və paltusun qara ciyərindən alınmış) kimi əczaçılıq məhsulları ilə təminat, bu məsələlərə rəhbərlik və bu məsələlərin idarə edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

5.4.2. "Digər tibbi məmulatlar" paraqrafına tibbi istilikölçənlər (termometrələr), yapışqanlı plastırlar (leykoplastırlar) və adi sarğı materialları, dərialtı inyeksiyalar üçün iynələr, ilk yardım üçün dərman qutuları, qızdırıcı və buz üçün kisəciklər, müalicəvi corab məmulatları (elastik corablar və dizliklər), hamiləliyin müəyyən edilməsi üçün testlər, hamiləliyin qarşısını alan digər mexaniki vasitələr kimi tibbi məmulatlara aid edilən xərclər daxildir.

5.4.3. "Müalicə ilə bağlı avadanlıq və aparatlar" paraqrafına görmə qabiliyyətini bərpa edən eynəklər və kontakt linzaları, eşitmə aparatları, göz protezləri, süni ətraflar və digər protez qurğuları, ortopedik aparatlar və dayaq, ortopedik ayaqqabılar, cərrahiyyə bandajları, kəmərlər və korsetlər, boyun üçün korsetlər, tibbi masaj üçün avadanlıq və fizioterapiya lampaları, mexaniki və əllə idarə edilən kreslolar və əlil arabaları, xüsusi kreslo-çarpayılar, qoltuq ağacları, qan təzyiqinin ölçülməsi üçün elektron və digər cihazlar və sair bu kimi müalicə avadanlığı və aparatları ilə təminat, həkim tərəfindən təyin edilən müalicə avadanlığı və aparatları ilə təminat məsələlərinə rəhbərlik və bu məsələlərin idarə edilməsi və ya belə məmulatlarla təminata yardım edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

5.5.0. "Səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar üzrə işləri həyata keçirən təşkilatlara rəhbərlik və onların idarə edilməsi, diaqnostika laboratoriyaları, elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən səhiyyə sahəsində təcrübə və tətbiqi tədqiqat işlərinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

5.6.0. "Səhiyyə sahəsinə aid edilən digər xidmətlər" köməkçi bölməsinə səhiyyə sahəsinə aid edilən və 5.1.0-5.5.0-cı köməkçi bölmələrində öz əksini tapmayan səhiyyə fəaliyyəti və xidmətləri ilə bağlı xərclər daxildir.

6.0.0. "SOSIAL MÜDAFİƏ VƏ SOSIAL TƏMİNAT" bölməsi dövlətin sosial müdafiə və sosial təminat sahəsində fərdi qaydada ayrı-ayrı şəxslərə və kollektiv əsaslarla göstərilən xidmət, transfert və tətbiqi tədqiqat işləri üzrə fəaliyyətlə bağlı xərcləri özündə birləşdirir. Bu bölmə "6.1.0. Sosial müdafiə", "6.2.0. Sosial təminat" və "6.3.0. Sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

6.1.0. "Sosial müdafiə" köməkçi bölməsi "6.1.1. Xəstəliklər", "6.1.2. Əmək qabiliyyətinin itirilməsi", "6.1.3. Qocalıq", "6.1.4. Qəyyumluq", "6.1.5. Ailə və uşaqların sosial müdafiəsi" və "6.1.6. Digər sosial müdafiə tədbirləri" paraqraflarından ibarətdir.

6.1.1. "Xəstəliklər" paraqrafına pul və ya natural formada verilən, xəstəlik və ya zədələnmə nəticəsində əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilmə dövründə itirilmiş gəlirlərin tamamilə və ya bir hissəsinin ödənilməsi, müavinətlər şəklində sosial müdafiənin təmin edilməsi, habelə sosial müdafiə proqramlarına rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi, müvəqqəti əmək qabiliyyətinin itirilməsi (xəstəliklər) üzrə aylıq məvacib həcmində və ya qazanca mütənasib şəkildə verilən müavinətlər, xəstəlik və ya zədələnmə nəticəsində əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş şəxslərə yardım edilməsi üçün nəzərdə tutulan müxtəlif ödəmələr kimi pul müavinətləri, xəstəlik və ya zədələnmə nəticəsində əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş şəxslərə gündəlik yardım edilməsi (evlərin və nəqliyyat vasitələrinin verilməsi və s. bağlı köməklik) kimi natural formada verilən müavinətlərlə bağlı xərclər daxildir.

6.1.2. "Əmək qabiliyyətinin itirilməsi" paraqrafına daimi və ya müəyyən müddət ərzində davam edən fiziki və ya əqli çatışmazlıqlar nəticəsində tamamilə və ya qismən əmək fəaliyyətini itirmiş və ya normal həyat tərzini sürə bilməyən şəxslərə pul və ya natural formada verilən müavinətlər şəklində sosial müdafiənin təqdim edilməsi, belə sosial müdafiə proqramlarına rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər;

- fiziki və ya əqli çatışmazlıqlardan əziyyət çəkən və bunun nəticəsində əmək qabiliyyətini itirmiş, lakin müəyyən edilmiş təqaüd yaşına çatmamış şəxslərə əlilliyə və ya sağlamlıq imkanlarının məhdudluğuna görə verilən təqaüdlər, əmək qabiliyyətinin aşağı düşməsi nəticəsində müəyyən edilmiş təqaüd yaşından əvvəl təqaüdə çıxmış yaşlı şəxslərə vaxtından əvvəl təqaüdə çıxmaqla əlaqədar ödənilən müavinətlər, qulluq etməyə görə müavinətlər, imkanlarına uyğunlaşdırılmış əmək fəaliyyəti göstərən və ya peşə hazırlığı keçən əlillərə və ya sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara verilən müavinətlər, sosial müdafiə xətti ilə əmək qabiliyyətini itirmiş şəxslərə digər müntəzəm və ya birdəfəlik müavinətlərin verilməsi ilə bağlı xərclər;

- əmək qabiliyyətini itirmiş şəxslərin yaşayış yerləri, müvafiq müəssisələrdə qidalanma ilə təmin edilməsi, əmək qabiliyyətini itirmiş şəxslərə gündəlik yardım göstərilməsi (ev təsərrüfatlarına nəqliyyat vasitələrinin verilməsi köməkliyi və s.), qocalara qulluq edən şəxslərə verilən müavinətlər, qocaların peşə və sosial baxımdan reabilitasiyasına yardım edilməsi məqsədi ilə onların texniki-peşə tədrisinin təmin edilməsi, əmək qabiliyyətini itirmiş şəxslərə boş vaxtın keçirilməsi üzrə və mədəni tədbirlərdə iştirak etmək, səyahət etmək və ya cəmiyyətin həyatında iştirak etmək imkanı yaratmaq məqsədi ilə təqdim edilən müxtəlif xidmət və əmtəələr kimi natural formada müavinətlərin ödənilməsi xərcləri daxildir.

6.1.3. "Qocalıq" paragrafına yaşlılıqla əlaqədar risklərdən (gəzlərin itirilməsi, yaşayış üçün çatışmayan gəlirlər, özünə sərbəst xidmət etmək imkanının itirilməsi, sosial və ictimai həyatda iştirak səviyyəsinin aşağı düşməsi və s.) qorunmaq üçün pul və ya natural formada verilən müavinətlər şəklində sosial müdafiənin təqdim edilməsi, sosial müdafiə və ya yardım proqramlarına rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər;

- müəyyən edilmiş pensiya yaşına çatmış şəxslərə qocalığa görə verilən pensiya, müəyyən edilmiş pensiya yaşına çatmamış yaşlı şəxslərə qocalığa görə vaxtından əvvəl verilən pensiyalar, müəyyən edilmiş pensiya yaşına həm çatmış, həm də çatmamış, əmək fəaliyyətini davam etdirən, lakin iş saatları azaldılmış şəxslərə qismən ödənilən pensiyalar, qocalara qulluq üzrə müavinətlər, pensiyaya çıxdıqdan sonra və ya qocalıqla əlaqədar verilən digər müntəzəm və ya birdəfəlik ödəmələr kimi pul müavinətləri ilə bağlı xərclər;

- xüsusişdirilmiş müəssisələrdə tək və ya ailələri ilə birlikdə yaşayan qocaların yaşayış yerləri və qida məhsulları ilə təmin edilməsi, qocalara gündəlik yardım göstərilməsi (evlərində köməklik göstərilməsi, nəqliyyat vasitələrinin verilməsi və s.), qocalara qulluq edən şəxslərə verilən müavinətlər, qocalara asudə vaxtın təşkili və keçirilməsi üçün mədəni tədbirlərdə iştirak etmək, səyahət etmək və ya cəmiyyətin həyatında iştirak etmək imkanı yaratmaq məqsədi ilə təqdim edilən müxtəlif xidmət və əmtəələr kimi natural formada müavinətlər, hərbi qulluqçuların və dövlət xidmətçilərinin pensiya təminatı proqramları ilə bağlı xərclər daxildir.

6.1.4. "Qəyyumluq" paragrafına ailə başçısının ölümü zamanı öhdəsində olanlara (ərinə (arvadına), uşaqlarına, nəvələrinə, valideynlərinə və digər qohumlarına) pul və ya natural formada verilən müavinətlər şəklində sosial müdafiənin təqdim edilməsi, bu cür sosial müdafiə proqramlarına rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər;

- ailə başçısının itirilməsinə görə qəyyumluqda olanlara verilən müavinətlər, dəfn xərci və digər müntəzəm və ya birdəfəlik ödəmələr kimi pul müavinətləri, dəfn mərasimi xərclərinin bir hissəsinin ödənilməsi, ailə başçısından məhrum olanın öhdəsində olanlara cəmiyyətin həyatında iştirak etmək imkanı yaratmaq məqsədi ilə təqdim edilən müxtəlif xidmət və natural formada müavinətlərin verilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

6.1.5. "Ailə və uşaqların sosial müdafiəsi" paraqrafına öhdələrində uşaqlar olan ailələrə və ev təsərrüfatların pul və ya natural formada müavinətlərin verilməsi ilə, həmin sosial müdafiə proqramlarına rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi, uşağın dünyaya gəlməsi ilə əlaqədar müavinətlər, uşaq doğulmasına görə birdəfəlik müavinət və haqqı ödənilməklə məzuniyyət haqqı, ailə müavinətləri və ya uşaqlara görə müavinətlər, ev təsərrüfatlarına köməklik göstərilməsi və onların konkret ehtiyaclarının ödənilməsi üçün yardım (bir valideyni olan və ya əqli və ya fiziki cəhət-dən qüsurlu uşağı olan ailələrə yardım) məqsədi ilə digər müntəzəm və ya birdəfəlik ödəmələr kimi pul müavinətləri ilə bağlı xərclər;

bütün gün və ya onun bir hissəsi ərzində məktəbəqədər yaşlı uşaqların yer və qida ilə təminatı, gün ərzində uşaqlara qulluq edən dayənin göstərdiyi xidmətin dəyərinin ödənilməsi məqsədi ilə verilən maliyyə yardımı, daimi əsasda uşaqların və ailələrin yaşayış yerləri və qida (uşaq evləri, övladlığa götürən ailələr və s.) ilə təminatı, uşaqlara və ya onlara evlərdə qayğını təmin edən şəxslərə göstərilən xidmətlər, ailələrə, gənclərə və ya uşaqlara göstərilən müxtəlif xidmətlər (uşaq düşərgələri və boş vaxtın keçirilməsi üzrə mərkəzlər) kimi natural formada müavinətlərin verilməsi xərcləri daxildir.

6.1.6. "Digər sosial müdafiə tədbirləri" paraqrafına sosial baxımdan cəmiyyətdən uzaqlaşmış şəxslərə və ya belə uzaqlaşma qorxusu olan şəxslərə (məsələn, qaçqınlara, gəlirləri az olanlara, yoxsullara, mühacirlərə, narkomanlara, zorakılığa məruz qalanlara və s.) pul və ya natural formada verilən müavinətlər şəklində sosial müdafiənin təqdim edilməsi ilə bağlı xərclər, o cümlədən:

- həmin sosial müdafiə proqramlarının idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər;

- yoxsulluq üzrə müavinətlərin (gəlirlərin saxlanması) və yoxsulların yoxsulluq vəziyyətlərinin azaldılması və ya çətin vaxtlarında köməklik göstərilməsi məqsədi ilə onlara verilən digər müavinətlərin ödənilməsi ilə bağlı xərclər;

- yoxsul şəxslərə qısa və ya uzunmüddətli sığınacaq və qida verilməsi, narkomanların reabilitasiyası, müdafiəyə ehtiyacı olan şəxslərə hüquqi məsləhətlər, ev üzrə köməklik göstərilməsi, ərzaq məhsulları, geyim, yanacaq və s. verilməsi kimi natural formada ödənilən müavinətlər;

- yanğınlardan, daşqınlardan, zəlzələlərdən və digər bədbəxt hadisələrdən zərər çəkənlərə pul və ya natural formada verilən müavinətlər, fəvqəladə hallarda istifadə edilə biləcək ərzağın, avadanlıqların və digər resursların alınması və saxlanması xərcləri;

- dövlət tərəfindən transfertlərin verilməsi xərcləri;

- digər sosial müdafiə tədbirləri ilə bağlı xərclər daxildir.

6.2.0. "Sosial təminat" köməkçi bölməsi "6.2.1. İşsizlik", "6.2.2. Ev təsərrüfatları" "6.2.3. Digər sosial təminat tədbirləri", "6.2.4. "Əlillərlə və ya sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlarla bağlı sosial təminat tədbirləri", "6.2.5. "Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi tədbirləri" paraqraflarından ibarətdir.

6.2.1. "İşsizlik" paraqrafına əmək qabiliyyəti olan, işə hazır olan, lakin müvafiq iş tapa bilməyən şəxslərə pul və ya natural formada verilən müavinətlər, həmin sosial müdafiə proqramlarına rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər, o cümlədən:

- işsizliyə görə tam və ya natamam müavinətlər, işsizlik və ya ştatların ixtisarı nəticəsində, təqaüd yaşına çatmamışdan əvvəl təqaüdə çıxmış şəxslərə vaxtından əvvəl təqaüdə çıxmaqla əlaqədar verilən müavinətlər, işədüzəlmə imkanlarının genişləndirilməsinə xidmət edən peşə təkmilləşdirilməsi proqramlarında iştirak edən işçilərin bu və ya digər qruplarına verilən məqsədli müavinətlər, ştatların ixtisarı üzrə işdən azad edilən zaman verilən kompensasiyalar, işsizlərə, xüsusən də uzun müddət ərzində işsiz qalan şəxslərə digər müntəzəm və ya birdəfəlik ödəmələr kimi pul müavinətləri ilə bağlı xərclər;

- işsizlər üçün peşə hazırlığı tədrisinin və ya iş yerlərini itirmək qorxusu olan şəxslər üçün yenidən hazırlığın təşkili, işsizlərə və onların ailələrinə sığınacaqlar, ərzaq məhsullarının və geyimin verilməsi kimi natural formada müavinətlərin ödənilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

6.2.2. "Ev təsərrüfatları" paragrafına yaşayış yerləri ilə bağlı xərclərin ödənilməsində ev təsərrüfatlarına natural formada verilən müavinətlər şəklində sosial müdafiənin təqdim edilməsi, həmin sosial müdafiə proqramlarına rəhbərlik, onların idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi, icarəyə götürülmüş yaşayış yerlərinin haqqının ödənilməsinə yardım məqsədi ilə qısa və ya uzunmüddətli ödənişlər, evlərin və ya mənzillərin orada yaşayan sahiblərinin cari xərclərinin bir hissəsinin kompensasiyası üçün (yəni onlara girov qoyduqları evlərə və ya mənzillərə görə alınmış borcların qaytarılmasında və ya bu borcların faizlərinin ödənilməsində yardım edilməsi üçün) olan ödənişlər, yaşayış evləri ilə təmin olunması xərcləri daxildir.

6.2.3. "Digər sosial təminat tədbirləri" paragrafına Azərbaycan Respublikasının keçmiş Prezidentinə, vəfat etmiş Azərbaycan Respublikasının keçmiş Prezidentinin arvadına (ərinə) və ya öhdəsində olan ailə üzvlərinə verilən təminatlar və 6.2.1-6.2.2-ci paragraflarda öz əksini tapmayan digər sosial təminat tədbirləri ilə bağlı xərclər daxildir.

6.2.4. Əlillərlə və ya sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlarla bağlı sosial təminat tədbirləri paragrafına əlillər və ya sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlarla üçün internat evlərinin və pansionatların saxlanması ilə bağlı xərclər daxildir.

6.2.5. Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi tədbirləri paragrafına əmək və əhalinin sosial müdafiəsi mərkəzlərinin və tibbi-sosial ekspertiza komissiyalarının saxlanması xərcləri daxildir.

6.3.0. "Sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar üzrə işləri həyata keçirən təşkilatların idarə edilməsi ilə bağlı xərclər;

- elmi tədqiqat institutları tərəfindən sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində həyata keçirilən təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar üzrə işlərə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

7.0.0. "MƏDƏNİYYƏT, İNCƏSƏNƏT, İNFORMASIYA, BƏDƏN TƏRBIYƏSİ VƏ DİGƏR KATEQORİYALARA AİD EDİLMƏYƏN SAHƏDƏ FƏALİYYƏT" bölməsi "7.1.0. Mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət", "7.2.0. Radio, televiziya və nəşriyyat", "7.3.0. Bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və turizm", "7.4.0. Digər kateqoriyalara aid edilməyən fəaliyyət" və "7.5.0. Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

7.1.0. "Mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət" köməkçi bölməsinə mədəniyyət və incəsənətlə bağlı xidmətlərin göstərilməsi, mədəniyyət və incəsənət sahələrinin fəaliyyətlərinin tənzimlənməsi, mədəniyyət obyektlərinin (kitabxanalar, muzeylər, şəkil qalereyaları, teatrlar, sərgi zalları, heykəllər, tarixi dəyərə malik binalar və tarixi yerlər və s.) idarə edilməsi və ya onlara köməklik

göstərilməsi, mədəni tədbirlərin (konsertlər, səhnə quruluşları, filmlərin istehsalı, incəsənət sərğiləri və s.) təşkili, həyata keçirilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi, milli bayramların keçirilməsi, ayrı-ayrı aktyorlara, yazıçılara, rəssamlara, bəstəkarlara və digər mədəniyyət işçilərinə və ya idarələrə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "7.1.1. Kitabxanalar", "7.1.2. Muzey və sərğilər", "7.1.3. Saraylar və mədəniyyət evləri, klublar və başqa tədbirlər", "7.1.4. Teatr, filarmoniya, musiqi kollektivləri, ansambllar və incəsənət üzrə sair tədbirlər" və "7.1.5. Mədəniyyət və incəsənət sahəsində digər mədəni müəssisələr və tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

7.1.1. "Kitabxanalar" paraqrafına kitabxanaların saxlanılması (elmi kitabxanalardan başqa) xərcləri daxildir.

7.1.2. "Muzey və sərğilər" paraqrafına muzeylərin, şəkil qalereyalarının, sərği zallarının, heykəllərin, tarixi dəyərə malik binaların və tarixi yerlərin saxlanılması xərcləri daxildir.

7.1.3. "Saraylar və mədəniyyət evləri, klublar və başqa tədbirlər" paraqrafına saraylar və mədəniyyət evləri, klublar və klub tipli başqa müəssisələrin saxlanılması xərcləri daxildir.

7.1.4. "Teatr, filarmoniya, musiqi kollektivləri, ansambllar və incəsənət üzrə sair tədbirlər" paraqrafına konsert, səhnə quruluşları, musiqi kollektivlərinin, dövlət sifarişi ilə filmlərin çəkilişi xərcləri daxildir.

7.1.5. "Mədəniyyət və incəsənət sahəsində digər müəssisələr və mədəni tədbirlər" paraqrafına milli bayramların keçirilməsi, ayrı-ayrı aktyorlara, yazıçılara, rəssamlara, bəstəkarlara və digər mədəniyyət işçilərinə maddi köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir. Həmçinin bu paraqrafa həmin köməkçi bölmədə öz əksini tapmayan digər idarələrin saxlanılması xərcləri daxildir.

7.2.0. "Radio, televiziya və nəşriyyat" köməkçi bölməsinə radio, televiziya və nəşriyyat işləri sahəsində xidmətlərə rəhbərlik və onlara nəzarət, onların tənzimlənməsi, radio, televiziya və nəşriyyat işləri sahəsində xidmətlərin idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi, radio və televiziya üçün obyektlərin tikintisinə və avadanlığın alınmasına, qəzet, jurnal və ya kitabların nəşri üçün mətbəələrin tikintisinə, avadanlıqların və ya materialların alınmasına, radio və televiziya proqramlarının istehsalı və efirə ötürülməsinə, informasiya proqramlarının işinə, nəşr edilmiş işlərin yayılmasına köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "7.2.1. Radio və televiziya", "7.2.2. Nəşriyyatlar" və "7.2.3. Radio, televiziya və nəşriyyat sahələri üzrə digər tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

7.2.1. "Radio və televiziya" paraqrafına radio və televiziya işləri sahəsində xidmətlərə rəhbərlik və ona nəzarət, onların tənzimlənməsi, radio və televiziya sahəsində xidmətlərin idarə edilməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi, radio və televiziya üçün obyektlərin tikintisi və avadanlığın alınması, radio və televiziya proqramlarının istehsalı və efirə ötürülməsi, informasiya proqramlarının işinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

7.2.2. "Nəşriyyatlar" paraqrafına nəşriyyat işləri sahəsində xidmətlərin idarə edilməsi və ya onlara kömək göstərilməsi, qəzet, jurnal və ya kitabların nəşri üçün mətbəələrin tikintisinə, avadanlıqların və ya materialların alınmasına, nəşr edilmiş işlərin yayılmasına kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

7.2.3. "Radio, televiziya və nəşriyyat sahələri üzrə digər tədbirlər" paraqrafına 7.2.1-7.2.2-ci paraqraflarda öz əksini tapmayan xərclər daxildir.

7.3.0. "Bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və turizm" köməkçi bölməsinə istirahət və idmanla məşğuliyyətin təşkili sahəsində xidmətlərin göstərilməsi, idman qurğularının istifadə edilməsinin tənzimlənməsi, gənclər siyasətinin və turizm sahəsinin təşkili daxil edilir. Bu köməkçi bölmə "7.3.1. Bədən tərbiyəsi və idmanın təşkili", "7.3.2. Gənclər siyasəti" və "7.3.3. Bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və turizm tədbirləri" paraqraflarından ibarətdir.

7.3.1. "Bədən tərbiyəsi və idmanın təşkili" paraqrafına idmanla fəal məşğul olmaq üçün və ya idman tədbirləri üçün nəzərdə tutulan qurğuların (futbol meydançaları, idman meydançaları, tennis kortları, qaçış zolaqları, boks ringləri, buz meydançaları, idman zalları və s.) idarə edilməsi, idmanla qeyri-fəal məşğul olmaq üçün və ya idman tədbirləri üçün nəzərdə tutulan obyekt və yerlərin (əsasən stolüstü oyunlar və sair üçün xüsusi təchiz olunmuş yerlərin) idarə edilməsi, istirahət obyektlərinin (parklar, çimərliklər, kempinqlər və ya bunlara oxşar yerlər, üzgüçülük hovuzları və s.) idarə edilməsi xərcləri, milli, regional və ya yerli komandaların nümayəndələrinin idman tədbirlərində iştirakı, komandalara və ayrı-ayrı yarış iştirakçılarına köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

7.3.2. "Gənclər siyasəti" paraqrafına ölkədə gənclər siyasəti tədbirlərinin əlaqələndirilməsi və onların həyata keçirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

7.3.3. "Bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və turizm tədbirləri" paraqrafına turizmin reklamı və inkişafı, turizmdən gəlir əldə edən nəqliyyat müəssisələri, mehmanxanalar, restoranlar və digər sahələrlə əlaqələrin yaradılması, ölkə daxilində və xaricdə yerləşən turist bürolarının idarə edilməsi və s., reklam və buna oxşar ədəbiyyatın yayılması da daxil edilməklə, reklam kampaniyalarının təşkili, turizm üzrə məlumatların yığılması və nəşri ilə bağlı xərclər daxildir. Həmçinin 7.3.1-7.3.2-ci paraqraflara aid edilməyən xidmətlər də bu paraqrafın xərclərinə daxildir.

7.4.0. "Digər kateqoriyalara aid edilməyən fəaliyyət" köməkçi bölməsinə digər ictimai fəaliyyət və din sahəsində fəaliyyətə rəhbərlik, bəstəkarlar, rəssamlar və digər ittifaqlara dövlət tərəfindən ayrılmış vəsaitlər, dini mərasimlərin və digər ictimai tədbirlərin keçirilməsi üçün yerlərin verilməsi, həmçinin bu yerlərin istismarına, saxlanılmasına, təmirinə yardım edilməsi, dini rəhbərliyə və dini təşkilatların digər xidmətçilərinə ödəmələr, dini mərasimlərin keçirilməsinə köməklik göstərilməsi xərcləri daxildir. Bu köməkçi bölmə "7.4.1. Yaradıcı ittifaqlar və cəmiyyətlər", "7.4.2. Dini tədbirlər" və "7.4.3. Sair tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

7.4.1. "Yaradıcı ittifaqlar və cəmiyyətlər" paraqrafına yaradıcı ittifaqlara (bəstəkarlar, rəssamlar və digər ittifaqlara) rəhbərliklə bağlı xərclər daxildir.

7.4.2. "Dini tədbirlər" paraqrafına din sahəsində fəaliyyətə rəhbərlik, dini mərasimlərin keçirilməsi üçün yerlərin verilməsi, həmçinin bu yerlərin istismarına, saxlanılmasına, təmirinə yardım edilməsi, dini rəhbərliyə və dini təşkilatların digər xidmətçilərinə ödəmələr, dini mərasimlərin keçirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

7.4.3. "Sair tədbirlər" paraqrafına 7.4.1-7.4.2-ci paraqrafa aid edilməyən digər tədbirlərin xərcləri daxil edilir.

7.5.0. "Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə istirahət, mədəniyyət və din sahəsində tətbiqi tədqiqatlar üzrə işləri həyata keçirən təşkilatların saxlanılması, elmi tədqiqat institutları tərəfindən istirahət, mədəniyyət və din sahəsində həyata keçirilən təcrübə və tətbiqi tədqiqatlara köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

8.0.0. "MƏNZİL VƏ KOMMUNAL TƏSƏRRÜFATI" bölməsi "8.1.0. Mənzil təsərrüfatı", "8.2.0. Kommunal təsərrüfatı", "8.3.0. Su təsərrüfatı", "8.4.0. Mənzil və kommunal təsərrüfatı sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" və "8.5.0. Mənzil və kommunalla bağlı digər xidmətlər" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

8.1.0."Mənzil təsərrüfatı" köməkçi bölməsi "8.1.1. Mənzil" və "8.1.2. Mənzillə bağlı digər tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

8.1.1."Mənzil" paraqrafına mənzil tikintisi sahəsinin idarə olunması, mənzil tikintisinə yardım, nəzarət və onun qiymətləndirilməsi, mənzil məsələləri üzrə standartların işlənilib hazırlanması və bu standartlara nəzarət, mənzil tikintisi ilə əlaqədar evlərin sökülməsi, yaşayış evlərinin tikintisi üçün torpaq sahələrinin alınması, əhalinin geniş təbəqələri və ya xüsusi tələbatları olan şəxslər üçün yaşayış evlərinin tikintisi, alınması və yenidən qurulması, mənzil tikintisi sahəsində iş və xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, mənzil fondunun genişləndirilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

8.1.2."Mənzillə bağlı digər tədbirlər" paraqrafına mənzil tikintisi və istismarı sahəsinə aid edilən digər xidmətlərlə bağlı xərclər daxil edilir.

8.2.0. "Kommunal təsərrüfatı" köməkçi bölməsi "8.2.1. Kommunal təsərrüfatı tədbirləri", "8.2.2. Abadlaşdırma, tullantıların yığılması və təmizlənməsi", "8.2.3. İstilik şəbəkələri", "8.2.4. Çirkab sularının yığılması və təmizlənməsi" və "8.2.5. Küçələrin işıqlandırılması" paraqraflarından ibarətdir.

8.2.1. "Kommunal" paraqrafına kommunal məsələlərinin, işlərinin idarə olunması, torpaqdan istifadə, tikinti normalarına və qaydalarına əməl edilməsinə nəzarət, yeni yaşayış rayonlarının salınması və köhnələrinin yenidən qurulması, yaşayış rayonlarında yaşayış evləri, sənaye binaları, kommunal müəssisələri, səhiyyə, təhsil, mədəniyyət obyektləri, istirahət yerləri və s. bu kimi tikililərin tikintisi, proqramların işlənilib hazırlanması, kommunal təsərrüfatının inkişafı sahəsində iş və xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması ilə bağlı xərclər daxildir.

8.2.2. "Abadlaşdırma, tullantıların yığılması və təmizlənməsi" paraqrafına şəhərlərin, şəhər tipli qəsəbələrin və başqa yaşayış məntəqələrinin abadlaşdırılması, tullantıların yığılması, emalı və təmizlənməsi ilə bağlı xərclər daxildir. Bu paraqrafa küçələrin, meydanların, yolların, bazarların, şəhər bağlarının, parkların və s. abadlaşdırılması, yığılması, tipinə görə həm çeşidlənən, həm də çeşidlənməyən məhsulların bütün növ tullantılarının yığılması, onların emal və ya təmizlənmə yerinə nəqli ilə bağlı xərclər;

- tullantıların emalına, onların neytrallaşdırılması, sağlamlıq və nəqli üçün daha təhlükəsiz edilməsi, istifadə olunması, saxlanması və ya həcmnin kiçildilməsi məqsədi ilə, istənilən tullantıların fiziki, kimyəvi və ya bioloji xassələrinin dəyişdirilməsi üçün istifadə edilən müxtəlif üsul və ya proseslə bağlı xərclər;

- təmizləndəndən sonra gələcəkdə bir daha istifadə ediləcəyi nəzərdə tutulmayan tullantıların zibilxanaya aparılması, konteynerlərə doldurulması, torpağa basdırılması, dənizə atılması yolu ilə və ya digər təmizləmə üsulunun köməyi ilə birdəfəlik yerləşdirilməsinə dair xərclər;

- tullantıların yığılması, emalı və təmizlənməsi, istismarı, onlara nəzarət edilməsi və ya təsir göstərilməsi üzrə sistemlərin idarə edilməsi ilə bağlı xərclər;

- bu sistemlərin istismarı, tikintisi, texniki xidməti və ya təkmilləşdirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı qaytarılmayan borcların, kreditlərin və subsidiyaların verilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

8.2.3. "İstilik" paragrafına şəhər və yaşayış məntəqələrində istilik (buxar, qaz, kömür, qonur kömür və s.) şəbəkələrinin istismarı, tikintisi, texniki xidməti, həmçinin bu sistemlərin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə qaytarılmayan borcların, kreditlərin və subsidiyaların verilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

8.2.4. "Çirkab sularının yığılması və təmizlənməsi" paragrafına kanalizasiya və çirkab sularının emalı sistemlərinin istismarı məsələləri ilə bağlı xərclər daxildir.

Bu paragrafa kanalizasiya sisteminin istismarına, istənilən çirkab sularının (yağış, məişət və digər suların) yaranma yerlərindən çirkab sularının təmizlənmə stansiyalarından və ya bu suların tullanacağı yerüstü su hövzələrində (çaylarda), yaxud belə sistemlərin qurğularında çəkilib axıdılmasına xidmət edən kollektorlar sisteminin, boru kəmərlərinin, arxların və nasosların idarə edilməsi ilə bağlı xərclər;

- çirkab sularının emalına, bu suların qəbul edilmiş ekoloji standartlara və ya digər normalara uyğunluğunun təmin edilməsi məqsədi ilə təmizlənməsi və təmizlənmənin tamamlanması üçün istifadə edilən istənilən mexaniki, bioloji və ya digər qabaqcıl proseslərin tətbiqi ilə bağlı xərclər;

- kanalizasiya və çirkab sularının emalı sistemlərinin idarə edilməsi, yoxlanılması, istismarı, onlara nəzarət edilməsi və ya kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər;

- bu sistemlərin istismarı, tikintisi, texniki xidməti və ya təkmilləşdirilməsinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

8.2.5. "Küçələrin işıqlandırılması" paragrafına küçələrin işıqlandırılması, onun fəaliyyətinə rəhbərlik, küçələrin işıqlandırılması üzrə standartların işlənilib hazırlanmasına və onlara əməl edilməsinə nəzarət, küçələrin işıqlandırılması vasitələrinin qurulması, istismarı, saxlanılması, təkmilləşdirilməsi və s. tədbirlərlə bağlı xərclər daxildir.

8.3.0. "Su təsərrüfatı" köməkçi bölməsinə su təchizatının bütün amillərinə nəzarət və onların tənzimlənməsi, qeyri-kommersiya təyinatlı su təchizatı sistemlərinin tikintisi və istismarı, su təchizatı sistemlərinin istismarı, tikintisi, texniki xidməti, təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxil edilir.

8.4.0. "Mənzil və kommunal təsərrüfatı sahəsində tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə mənzil və kommunal təsərrüfatı sahəsində təcrübə və tətbiqi tədqiqat işlərini həyata keçirən təşkilatlara rəhbərlik və onların idarə edilməsi, mənzil və kommunal təsərrüfatı sahəsində elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən təcrübə və tətbiqi tədqiqat işlərinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

8.5.0. "Mənzil və kommunalla bağlı digər xidmətlər" köməkçi bölməsinə 8.1.0-8.4.0-C1 köməkçi bölmələrinə aid edilməyən xidmətlərlə bağlı xərclər daxildir.

9.0.0. "YANACAQ VƏ ENERJİ" bölməsi "9.1.0. Yanacaq kompleksi", "9.2.0. Enerji kompleksi" və "9.3.0. Yanacaq və enerji kompleksi sahəsi üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

9.1.0. "Kömür və bərk minerallar" paraqrafına hasilat və zənginləşdirmə üsulundan asılı olmayaraq kömür, qonur kömür və torfun bütün növləri, həmçinin yanacaq bu növlərinin koks və ya qaz kimi digər növlərə çevrilməsi, bərk mineral-yanacaq ehtiyatlarının saxlanması, kəşfiyyatı, işlənməsi və səmərəli istifadəsi, bərk mineral yanacağın hasilatına, emalına, bölüşdürülməsinə və istifadəsinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi, bərk mineral yanacaqla bağlı xidmətlər üzrə ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, bərk mineral yanacağın istehsalı, koks və briketlərin və ya sənaye qazının istehsalına kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

9.1.1. "Neft və təbii qaz" paraqrafına təbii qaz və ya neft emalından alınan maye qazı, həmçinin quyulardan və ya bituminoz mineral mənbələrindən hasil edilən neftin, paylanılan qazın tərkibindən asılı olmayaraq, şəhərdaxili qaz təchizatı şəbəkəsinin idarə edilməsi, neft və təbii qazla əlaqədar xidmətlərə rəhbərlik, neft və qaz ehtiyatlarının saxlanması, kəşfiyyatı, işlənməsi və səmərəli istifadəsi, neft və təbii qazın hasilatı, emalı, bölüşdürülməsi, istifadəsi və nəzarət məsələlərinin tənzimlənməsi, neft və təbii qazla bağlı xidmətlər üzrə ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, neft hasilatı sahəsinə, xam neftin və maye məhsullarının təmizlənməsi sahələrinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

9.1.2. "Nüvə yanacağı" paraqrafına nüvə yanacağı ehtiyatlarının saxlanması, kəşfiyyatı, işlənməsi və səmərəli istifadəsi, nüvə yanacağı xammalının hasilatı və emalı, həmçinin nüvə yanacağı elementlərinin istehsalı, bölüşdürülməsi və istifadəsinə nəzarətin tənzimlənməsi, nüvə yanacağı ilə bağlı xidmətlər üzrə ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, nüvə materiallarının hasilatı və emalı sahələrinə kömək göstərilməsi məqsədi ilə bağlı xərclər daxildir.

9.1.4. "Yanacağın digər növləri" paraqrafına spirt, odun, ağac tullantıları, digər yanacaq növlərinin istehsalı və istifadəsi haqqında məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, enerjinin istehsalı üçün yanacağın bu növlərindən istifadə edilməsinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

9.2.0. "Enerji kompleksi" köməkçi bölməsi "9.2.1. Elektrik enerjisi" və "9.2.2. Digər enerjilər" paraqraflarından ibarətdir.

9.2.1. "Elektrik enerjisi" paraqrafına elektrik enerjisi növlərinin (külək, günəş) ehtiyatlarının yaradılması, saxlanması, işlənməsi və səmərəli istifadəsi, elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi və bölüşdürülməsi, elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması ilə bağlı qeyri-kommersiya sistemlərinin tikintisi və ya istismarı, elektroenergetika ilə bağlı xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, elektrik enerjisinin istehsalı üçün yaradılmış bəndlərin və digər qurğuların tikilməsi və saxlanması xərcləri daxildir.

9.2.2. "Digər enerjilər" paraqrafına energetika sahəsində buxar, isti su və ya isti hava şəklində istiliyin istehsalı, bölüşdürülməsi və istifadəsi, bu enerji sahələri üzrə tikintilərin aparılması və ya istismarı, məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, elektrik enerjisi istisna olmaqla, enerjinin istifadə edilməsinə yardım edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

9.3.0. "Yanacaq və enerji kompleksi sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə yanacaq və enerji sahəsində tətbiqi tədqiqatları və təcrübə işləri həyata keçirən təşkilatların saxlanması və onların idarə edilməsi, elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən tətbiqi tədqiqatlara və təcrübə işlərə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

10.0.0. "KƏND TƏSƏRRÜFATI, MEŞƏ TƏSƏRRÜFATI, BALIQÇILIQ, OVÇULUQ VƏ ƏTRAF MÜHİTİN MÜHAFİZƏSİ" bölməsi "10.1.0. Kənd təsərrüfatı", "10.2.0. Meşə təsərrüfatı", "10.3.0. Balıqçılıq və ovçuluq", "10.4.0. Ətraf mühitin mühafizəsi", "10.5.0. Hidrometeorologiya tədbirləri", "10.6.0. Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və ovçuluq sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" və "10.7.0. Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsi üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

10.1.0. "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və ovçuluq" köməkçi bölməsi "10.1.1. Kənd təsərrüfatı tədbirləri", "10.1.2. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin sabitləşdirilməsi", "10.1.3. Meliorasiya", "10.1.4. Baytarlıq" və "10.1.5. Kənd təsərrüfatı ilə bağlı digər tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

10.1.1. "Kənd təsərrüfatı tədbirləri" paraqrafına şumluq torpaqların sahələrinin saxlanılması və artırılması, kənd təsərrüfatı istehsalına nəzarət və onun tənzimlənməsi, kənd təsərrüfatı işlərinin aparılması, aqrar islahat və torpaqlarda məskunlaşdırma tədbirləri, kənd təsərrüfatında ziyanvericilərlə mübarizə, toxumun keyfiyyətinin yoxlanması və sortlara ayrılması xidmətlərinin idarə edilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

10.1.2. "Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin sabitləşdirilməsi" paraqrafına kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin və ya fermerlərin gəlirlərinin sabitləşdirilməsi, bitkilərin istehsalının həvəsləndirilməsi və ya məhdudlaşdırılması tədbirləri ilə bağlı xərclər daxildir.

10.1.3. "Meliorasiya" paraqrafına kənd təsərrüfatı sahəsində meliorasiya tədbirləri, daşqınlarla mübarizə sistemlərinin, süni suvarma (irriqasiya) və drenaj sistemlərinin tikintisi və istismarı xərcləri daxildir.

10.1.4. "Baytarlıq" paraqrafına baytarlıq laboratoriyalarının saxlanılması, baytarlıq tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün dərman və preparatların alınmasına çəkilən xərclər aid edilir.

10.1.5. "Kənd təsərrüfatı ilə bağlı digər tədbirlər" paraqrafına 10.1.1-10.1.4-cü paraqraflara aid edilməyən kənd təsərrüfatı üzrə digər tədbirlərlə bağlı xərclər daxildir.

10.2.0. "Meşə təsərrüfatı" köməkçi bölməsi "10.2.1. Meşə ehtiyatlarının saxlanılması", "10.2.2. Meşələrin bərpası" və "10.2.3. Meşə təsərrüfatı üzrə digər tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

10.2.1. "Meşə ehtiyatlarının saxlanılması" paraqrafına meşə ehtiyatlarının saxlanılması və səmərəli istifadəsi, meşə ehtiyatlarının istismarına nəzarət və ağacların kəsilməsinə icazənin verilməsi və tənzimlənməsi, meşə yanğınlarının qarşısının alınması və onlarla mübarizə üzrə xidmətlərin, meşə təsərrüfatı sahəsində biliklərin yayılması ilə məşğul olan müəssisə, təşkilat və şəxslərin idarə edilməsi və onlara kömək göstərilməsi, odun tədarükü, əlavə olaraq meşə bitkiləri məhsulunun yığılması, meşə təsərrüfatı ilə bağlı məsələlər və xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların toplanması, meşə təsərrüfatı sahəsində kommersiya fəaliyyətinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

10.2.2. "Meşələrin bərpası" paraqrafına meşələrin genişləndirilməsi, meşələrin bərpası üzrə işlərin, ziyanvericilərlə və xəstəliklərlə mübarizə xidmətlərinin xərcləri daxildir.

10.2.3. "Meşə təsərrüfatı üzrə digər tədbirlər" paraqrafına 10.2.1-10.2.2-ci paraqraflara aid edilməyən meşə təsərrüfatı üzrə digər tədbirlərlə bağlı xərclər daxil edilir.

10.3.0."Balıqçılıq və ovçuluq" köməkçi bölməsi "10.3.1. Balıqartırma və balıq mühafizəsi", "10.3.2. Ovçuluq və vəhşi heyvanların qorunması" və "10.3.3. Balıqçılıq və ovçuluqla bağlı digər tədbirlər" paraqraflarından ibarətdir.

10.3.1."**Balıqartırma və balıq mühafizəsi**" paraqrafına balıqçılıq sahəsi üzrə təbiət parklarının və qoruqlarının ərazilərindən kənarında həyata keçirilən fəaliyyət növləri, balıqçılıqla bağlı xidmətlərə rəhbərlik, balıq ehtiyatlarının qorunması, çoxaldılması və səmərəli istifadəsi, çay, sahil və dəniz sularında balıq ovuna, balığın çoxaldılmasına, balıq ovuna və ovçuluğa verilən icazəyə nəzarət və onların tənzimlənməsi, balıqyenişdirmə məntəqələrinin, balıqçılıq sahəsində biliklərin yayılması üzrə xidmətlər, həmin xidmətlərin idarə edilməsi və kömək göstərilməsi, balıqçılıq məsələləri ilə bağlı ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların toplanması, balıqyenişdirmə məntəqələrinin yaradılması və saxlanması da daxil olmaqla, balıqçılığa kömək göstərilməsi məqsədi ilə qaytarılmayan borcların, kreditlərin və subsidiyaların verilməsi xərcləri daxildir.

"**10.3.2. Ovçuluq və vəhşi heyvanların qorunması**" paraqrafına ovçuluq sahəsində təbiət parklarının və qoruqların ərazilərindən kənarında həyata keçirilən fəaliyyət növləri, ovçuluqla bağlı xidmətlərə rəhbərlik, vəhşi heyvanların qorunması, çoxaldılması və səmərəli istifadəsi, vəhşi heyvanların ovlanmasına və ovçuluğa verilən icazələrə nəzarət və onların tənzimlənməsi, ovçuluq sahəsində biliklərin yayılması üzrə xidmətlər, ərazilərdə heyvanların məskunlaşması və ya seleksiya məqsədi ilə ov aparılması, həmin xidmətlərin idarə edilməsi və kömək göstərilməsi, ovçuluq məsələləri ilə bağlı ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların toplanması yığılması, ovçuluğa kömək göstərilməsi məqsədi ilə qaytarılmayan borcların, kreditlərin və subsidiyaların verilməsi xərcləri daxildir.

10.3.3. "Balıqçılıq və ovçuluq tədbirləri ilə bağlı digər tədbirlər" paraqrafına 10.3.1-10.3.2-ci paraqraflara aid edilməyən balıqçılıq və ovçuluq fəaliyyəti üzrə digər tədbirlərlə bağlı xərclər daxildir.

10.4.0. "Ətraf mühitin mühafizəsi" köməkçi bölməsi "10.4.1. Ətraf mühitin və təbiətin çirklənməsi ilə mübarizə", "10.4.2. Bioloji zənginliyin qorunması və landşaftın mühafizəsi" və "10.4.3. Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər" paraqraflarından ibarətdir.

10.4.1."Ətraf mühitin və təbiətin çirklənməsi ilə mübarizə" paraqrafına havanın və iqlimin mühafizəsi, torpağın və yeraltı suların qorunması, səs və titrəyişlərlə mübarizə və radiasiyadan qorunma fəaliyyəti ilə bağlı xərclər daxildir.

Belə fəaliyyət növlərinə monitorinq sistemləri və stansiyaların (meteoroloji stansiyalardan başqa) yaradılması, texniki xidməti, təmiri və istismarı, şəhər avtomagistrallarının və dəmir yollarının xüsusi səsboğucu materiallarla örtülməsi də daxil edilməklə, səs əleyhinə torpaq töküntülərinin, hasarların və digər səsdən qoruyucu qurğuların qurulması, su hövzələrinin çirkləndirici maddələrdən təmizlənməsi tədbirləri, havanın keyfiyyətinə mənfi təsir göstərən buxar qazlarının və çirkləndirici maddələrin havaya buraxılmasına nəzarət və ya onların qarşısının alınması üzrə tədbirlər, çirklənmiş torpaqların təmizlənməsi üçün qurğuların və çirkləndirici maddə və materialların saxlanması üçün olan tikililərin tikintisi, texniki xidməti, təmiri və istismarı ilə bağlı xərclər;

- ətraf mühitin çirklənməsi ilə mübarizə və çirklənmənin səviyyəsinə nəzarət, onun yoxlanılması, idarə edilməsi və ya ona təsir göstərilməsi ilə bağlı xərclər;

- ətraf mühitin çirklənməsi ilə mübarizə və çirklənmənin səviyyəsinə nəzarətlə əlaqədar fəaliyyətə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir .

10.4.2. "Bioloji zənginliyin qorunması və landşaftın mühafizəsi" paragrafı bitki və heyvan növlərinin (nəslə kəsilməmiş və nəslə kəsilməkdə olan növlərin bərpası da daxil edilməklə) qorunması, təbii parkların və qoruqların səmərəli istifadəsi, qorunması və landşaftların estetik dəyərinin saxlanması üçün onların mühafizəsi ilə (korlanmış landşaftların estetik dəyərinin artırılması məqsədi ilə onların bərpası, istifadəsiz qalmış şaxtaların və karxanaların tutduğu ərazilərin bərpası da daxil edilməklə) əlaqədar fəaliyyət növlərini əhatə edir.

Bu paraqrafa bioloji zənginliyin qorunması və landşaftın mühafizəsi fəaliyyətinə nəzarət və ya ona kömək göstərilməsi, bioloji zənginliyin qorunması və landşaftın mühafizəsi ilə bağlı xərclər daxildir.

10.4.3. "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər" paragrafına 10.4.1-10.4.2-ci paraqraflara aid edilməyən ətraf mühitin mühafizəsi üzrə digər tədbirlərlə bağlı xərclər daxildir.

10.5.0. "Hidrometeorologiya tədbirləri" köməkçi bölməsinə hava proqnozu və hidroloji tədqiqatların həyata keçirilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

10.6.0. "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və ovçuluq sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" paragrafına kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və ovçuluqla əlaqədar tətbiqi tədqiqatları və təcrübi işləri həyata keçirən təşkilatların saxlanması və onların idarə edilməsi, elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən tətbiqi tədqiqatlara və təcrübi işlərə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

10.7.0. "Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsi üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" paragrafına ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində təcrübə və tətbiqi tədqiqat işlərini həyata keçirən təşkilatların saxlanması və onların idarə edilməsi, ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən təcrübə və tətbiqi tədqiqat işlərinə kömək göstərilməsi məqsədi ilə qaytarılmayan borcların, kreditlərin və subsidiyaların verilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

11.0.0. "SƏNAYE, TİKİNTİ VƏ FAYDALI QAZINTILAR" bölməsi "11.1.0. Sənaye", "11.2.0. Tikinti", "11.3.0. Faydalı qazıntılar", "11.4.0. Geodeziya və xəritəçəkmə" və "11.5.0. Təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

11.1.0."Sənaye" köməkçi bölməsi "11.1.1. Emal sənayesi" və "11.1.2. Sair sənaye müəssisələri" paraqraflarından ibarətdir.

11.1.1."Emal sənayesi" paragrafına emal sənayesinin inkişafı, genişləndirilməsi və ya təkmilləşdirilməsi, emal sənayesi müəssisələrinin tikintisinə və istismarına nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi, hazır sənaye məhsullarının istehsalı ilə bağlı xidmətlərlə məşğul olan istehsalçılar assosiasiyaları ilə və digər təşkilatlarla əlaqələrin təmin edilməsi, emal sənayesi müəssisələrinin istehsal sahələrinin təhlükəsizlik texnikası qaydalarının təftişi, istehlakçının təhlükəli məhsullardan qorunması, emal sənayesi və bu sahənin məhsulları haqqında məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların toplanması, emal sənayesinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

11.1.2."Sair sənaye müəssisələri" paragrafına 11.1.1-ci paragrafda öz əksini tapmayan tədbirlərlə bağlı xərclər daxildir.

11.2.0."Tikinti" köməkçi bölməsi "11.2.1. Tikinti" və "11.2.2. Sair tikinti" paraqraflarından ibarətdir.

11.2.1. "Tikinti" paraqrafına tikinti sənayesinə nəzarət, tikinti standartlarının işlənilib hazırlanmasına və onlara riayət olunmasına nəzarət, tikinti ilə bağlı xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, icarə hüququnu təsdiqləyən sənədlərin verilməsi, tikinti meydançalarının təhlükəsizlik texnikası qaydalarına cavab verməsinin təftişi ilə bağlı xərclər daxildir.

11.2.2. "Sair tikinti" paraqrafına tikintisinin davam etdirilməsi vacib olan və dövlət əhəmiyyətli yeni obyektlərin tikintisi, nəzərdə tutulan güclərin istifadəyə verilməsi ilə bağlı dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu üçün nəzərdə tutulan xərclər, həmçinin 11.2.1-ci paraqrafda öz əksini tapmayan tədbirlərlə bağlı xərclər daxildir.

11.3.0. "Faydalı qazıntılar" köməkçi bölməsi "11.3.1. Mineral yanacaq istisna olmaqla mineral ehtiyatların hasilatı" və "11.3.2. Sair faydalı qazıntılar" paraqraflarından ibarətdir.

11.3.1. "Mineral yanacaq istisna olmaqla mineral ehtiyatların hasilatı" paraqrafına metal mineralların, qum, gil, daş, kimyəvi xammal və gübrələrin, duz, qiymətli daşlar, asbest, gips və s. hasilatı ilə bağlı xərclər, o cümlədən mədənçixarma sənayesi və mineral ehtiyatların saxlanılması, kəşfiyyatı, işlənməsi və səmərəli istifadəsi, mineral ehtiyatların kəşfiyyatına, hasilatına və satışına nəzarətin tənzimlənməsi, lisenziyaların verilməsi, icarə müqavilələrinin bağlanması, hasilatın tempinin tənzimlənməsi, şaxtaların təhlükəsizlik texnikası qaydalarına cavab verməsi baxımından təftişi, mədənçixarma sənayesi və mineral ehtiyatlarla bağlı xidmətlər üzrə ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması, mineral ehtiyatların hasilatı üzrə kommersiya fəaliyyətinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

11.3.2. "Sair faydalı qazıntılar" paraqrafına 11.3.1-ci paraqrafda öz əksini tapmayan tədbirlərlə bağlı xərclər daxildir.

11.4.0. "Geodeziya və xəritəçəkmə" köməkçi bölməsində geodeziya axtarışlarının və xəritəçəkmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi, onlara kömək göstərilməsi, bu siyasətin və proqramların həyata keçirilməsinə yardımla bağlı xərclər daxildir.

11.5.0. "Təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə mədənçixarma sənayesi, emal sənayesi, faydalı qazıntılar və tikinti ilə əlaqədar təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar üzrə işləri həyata keçirən təşkilatların saxlanılması və onların idarə edilməsi, elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən tətbiqi tədqiqatlara və təcrübə işlərə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir. Bu köməkçi bölmə "11.5.1. Sənaye tikintisi və faydalı qazıntılar sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" və "11.5.2. Digər təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" paraqraflarından ibarətdir.

12.0.0. "NƏQLİYYAT VƏ RABİTƏ" bölməsi "12.1.0. Nəqliyyat", "12.2.0. Rabitə" və "12.3.0. Nəqliyyat və rabitə sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

12.1.0. "Nəqliyyat" köməkçi bölməsi "12.1.1. Avtomobil yolları və avtomobil nəqliyyatı", "12.1.2. Su nəqliyyatı", "12.1.3. Dəmir yolu nəqliyyatı", "12.1.4. Hava nəqliyyatı" və "12.1.5. Boru kəməri nəqliyyatı və digər nəqliyyatlar" paraqraflarından ibarətdir.

12.1.1. "Avtomobil yolları və avtomobil nəqliyyatı" paraqrafına avtomobil nəqliyyatı sistemlərinin və müvafiq qurğuların (yollar, körpülər, tunellər, dayanacaqlar, avtovağzallar və s.) istismarı, istifadəsi, tikintisi, texniki xidməti və təmiri ilə bağlı işlər, avtomobil nəqliyyatı istifadəçilərinin fəaliyyətlərinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi (avtomobillərin qeydiyyatı və sürücülük vəsiqələrinin verilməsi, avtomobillərin texniki vəziyyətlərinin yoxlanılması, sərnişin və yük

avtomobil nəqliyyatları üçün ölçülərin və yüklənmənin xüsusiyyətləri, şəhərlərarası avtobusların və yük avtomobillərinin sürücüləri üçün iş günü müddətinin müəyyən edilməsi və s.), avtomobil nəqliyyatı sistemlərinin işinə nəzarət və bu işin tənzimlənməsi (imtiyazların verilməsi, yükdaşımaların tariflərinin və sərnişin nəqliyyatında gediş haqlarının, nəqliyyatın hərəkət qrafiklərinin və intervallarının müəyyən edilməsi və s.), yolların tikinti işinə, texniki xidmətinə və təmirinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi ilə bağlı xərclər;

- avtomobil nəqliyyatının qeyri-kommersiya təyinatlı sistemlərinin və onlara aid edilən qurğuların tikintisi və istismarı ilə bağlı xərclər;

- magistrallar, şəhərdaxili yollar, küçələr, velosipedçilər və piyadalar üçün yolların tikintisi və istismarı ilə bağlı xərclər;

- avtomobil nəqliyyatı sistemlərinin işi və yol tikintisi haqqında ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması ilə bağlı xərclər;

- avtomobil nəqliyyatı sistemlərinin və onlara aid edilən qurğuların istismarı, tikintisi, texniki xidməti və təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

12.1.2. "Su nəqliyyatı" paragrafına daxili, sahilyanı və dəniz su nəqliyyatı sistemləri və onlara aid edilən qurğuların (limanlar, naviqasiya vasitələri və avadanlıqları, kanallar, körpülər, tunellər, dalğaqaqıranlar, terminallar və s.) istismarı, tikintisi, texniki xidməti və təmiri üçün iş və xidmətlər ilə bağlı xərclər;

- su nəqliyyatı istifadəçilərinin fəaliyyətlərinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi (gəmilərin və komandalарın qeydiyyatı, lisenziyalaşdırılması və təftişi, sərnişin və yüklərin təhlükəsizliyi qaydaları və s.), su nəqliyyatı sistemlərinin işinə nəzarət və bu işin tənzimlənməsi (imtiyazların verilməsi, yük və sərnişin daşımalarının tariflərinin, nəqliyyat vasitələrinin hərəkətlərinin vaxtı və reyslərin tezliyinin və s. fəaliyyətin müəyyən edilməsi), su nəqliyyatı qurğularının tikintisinə, texniki xidmətinə və təmirinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi ilə bağlı xərclər;

- su nəqliyyatının qeyri-kommersiya təyinatlı sistemlərinin və vasitələrinin (məsələn, bərələrin) tikintisi və ya istismarı ilə bağlı xərclər;

- radio və peyk naviqasiya sistemləri, qəza-xilasetmə xidməti və yedəyəalma xidmətləri ilə bağlı xərclər;

- su nəqliyyatı sistemlərinin işi və su nəqliyyatı qurğularının tikintisi haqqında ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması ilə bağlı xərclər;

-su nəqliyyatı sistemlərinin və onlara aid edilən qurğuların istismarı, tikintisi, texniki xidməti, təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

12.1.3. "Dəmir yolu nəqliyyatı" paragrafına dəmir yolu nəqliyyatı sistemləri və onlara aid edilən qurğuların (dəmir yollar, vağzallar, tunellər, körpülər, dəmir yollarının salınması işləri və s.) istismarı, istifadəsi, tikintisi, texniki xidməti və təmiri ilə bağlı xərclər;

- dəmir yolu nəqliyyatı istifadəçilərinin fəaliyyətinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi (qatarların və dəmir yollarının vəziyyəti, sərnişinlərin və yüklərin təhlükəsizliyi və s.), dəmir yolu nəqliyyatı sistemlərinin işinə nəzarət və bu işin tənzimlənməsi (imtiyazların verilməsi, yük və sərnişin daşımalarının tariflərinin, nəqliyyat vasitələrinin hərəkətlərinin vaxtı və reyslərin tezliyinin və s. müəyyən edilməsi), dəmir yollarının tikintisinə, texniki xidmətinə və təmirinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi ilə bağlı xərclər;

- dəmir yolu nəqliyyatının qeyri-kommersiya təyinatlı sistemlərinin və onlara aid edilən qurğuların tikintisi və ya istismarı ilə bağlı xərclər;

- uzaq məsafələrə şəhərlərarası dəmir yolu daşımaları, yüksək sürətli şəhərdaxili tranzit xidməti və tramvay şəbəkələri ilə əlaqədar dəmir yolu nəqliyyatı sistemlərinin, qatarların alınması, qatarlara texniki xidmət və onların təmiri ilə bağlı xərclər;

- dəmir yolu nəqliyyatı sistemlərinin işi və dəmir yollarının tikintisi barədə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması ilə bağlı xərclər;

- dəmir yolu nəqliyyatı sistemlərinin və onlara aid edilən qurğuların istismarı, tikintisi, texniki xidməti, təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

12.1.4. "Hava nəqliyyatı" paraqrafına hava nəqliyyatı sistemləri və onlara aid edilən qurğuların (hava limanları, uçuş-enmə zolaqları, anbarlar, hava naviqasiya vasitələri və avadanlıqları, uçuşlara nəzarət vasitələri və s.) istismarı, istifadəsi, tikintisi, texniki xidməti, təmiri ilə bağlı xərclər;

- hava nəqliyyatı istifadəçilərinin fəaliyyətinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi (hava nəqliyyatı vasitələrinin, pilotların, ekipajların və yerdəki komandanlığın qeydiyyatı, sərnişinlərin təhlükəsizlik qaydaları, hava nəqliyyatında baş verən hadisələrin istintaqı və s.), hava nəqliyyatı sistemlərinin işinə nəzarət və bu işin tənzimlənməsi (istiqamətlərin bölüşdürülməsi, hava nəqliyyatı ilə yük və sərnişin daşımalarının tariflərinin, reyslərin tezliyinin və xidmətin səviyyəsinin və s. müəyyən edilməsi), hava nəqliyyatı qurğularının tikintisinə, texniki xidmətinə və təmirinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi ilə bağlı xərclər;

- hava nəqliyyatının qeyri-kommersiya təyinatlı xidmətlərinin və qurğularının tikintisi və ya istismarı ilə bağlı xərclər;

- radio və peyk naviqasiya vasitələri, qəza-xilasetmə xidmətləri, hava nəqliyyatı ilə müntəzəm və qeyri-müntəzəm yük və sərnişin daşımaları, ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən həyata keçirilən uçuşların tənzimlənməsi və nəzarəti ilə bağlı xərclər;

- hava nəqliyyatı sistemlərinin işi və hava nəqliyyatına aid edilən qurğuların tikintisi haqqında ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması və yayılması ilə bağlı xərclər;

- hava nəqliyyatı sistemlərinin və onlara aid edilən qurğuların istismarı, tikintisi, texniki xidməti, təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

12.1.5. "Boru kəməri nəqliyyatı və digər nəqliyyatlar" paraqrafına boru kəmərləri və digər nəqliyyat sistemlərinin (funikulyorlar, kanat yolları, asma yollar və s.) istismarı, istifadəsi, tikintisi, texniki xidməti və təmiri ilə bağlı xərclər;

- boru kəmərləri və digər nəqliyyat sistemləri istifadəçilərinin fəaliyyətlərinə nəzarət və bu məsələlərin tənzimlənməsi (qeydiyyat, icazənin verilməsi, avadanlığın yoxlanılması, texniki təhlükəsizlik qaydaları və s.), boru kəmərləri və digər nəqliyyat sistemlərinin işinə nəzarət və bu işin tənzimlənməsi (imtiyazların verilməsi, xidmət tariflərinin, tezliyinin və səviyyəsinin və s. müəyyən edilməsi), boru kəmərlərinin və digər nəqliyyat sistemlərinin tikintisinə, texniki xidmətinə və təmirinə nəzarətlə bağlı xərclər;

- qeyri-kommersiya təyinatlı boru kəmərlərinin və digər nəqliyyat sistemlərinin tikintisi və ya istismarı ilə bağlı xərclər;

- boru kəmərlərinin və digər nəqliyyat sistemlərinin istismarı və tikintisi haqqında ümumi xarakterli məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması və məlumatların yığılması ilə bağlı xərclər;

- boru kəmərlərinin və digər nəqliyyat sistemlərinin istismarı, tikintisi, texniki xidməti, təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

12.2.0. "Rabitə" köməkçi bölməsinə rabitə sistemlərinin (poçt, telefon, teleqraf, simsiz və peyk rabitəsi sistemlərinin) tikintisi, genişləndirilməsi, təkmilləşdirilməsi, istismarı və texniki xidmətlə bağlı xərclər;

- rabitə sistemlərinin işinin tənzimlənməsi (imtiyazların, tezliklərin verilməsi, xidmət edilən bazarların, tariflərin və s. müəyyənəndirilməsi) ilə bağlı xərclər;

- rabitə sahəsi ilə bağlı iş və xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması və yayılması ilə bağlı xərclər;

- rabitə sistemlərinin tikintisi, istismarı, texniki xidməti, təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

12.3.0. "Nəqliyyat və rabitə sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə nəqliyyat və rabitə sahələrində təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar üzrə işləri həyata keçirən təşkilatların saxlanması və onların idarə edilməsi, elmi tədqiqat institutları tərəfindən həyata keçirilən tətbiqi tədqiqatlara və təcrübə işlərə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

13.0.0. "İQTİSADI FƏALİYYƏT" bölməsi "13.1.0. İqtisadi və kommersiya fəaliyyəti", "13.2.0. İqtisadi fəaliyyətin digər növləri", "13.3.0. Çox-sahəli inkişaf layihələri" və "13.4.0. İqtisadi fəaliyyət sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

13.1.0."İqtisadi və kommersiya fəaliyyəti" köməkçi bölməsi "13.1.1. Ümumi iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti" və "13.1.2. Digər fəaliyyət" paraqraflarından ibarətdir.

13.1.1."Ümumi iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti" paraqrafına müxtəlif dövlət idarələri və hökumətlə işgüzar dairələr arasında əlaqələrin təmin edilməsi, ümumi idxal və ixrac, əmtəə və qiymətli kağız bazarları, gəlirlərə ümumi nəzarət, ticarətin inkişafına yardımla bağlı ümumi məsələlər, inhisarların fəaliyyətinin, ticarətin və bazara daxilolma münasibətlərinin digər məhdudiyətlərinin və s. tənzimlənməsi və ya onlara köməklik göstərilməsi, patentlərin və əmtəə nişanlarının verilməsi, müəllif hüquqları ilə bağlı məsələlər, şirkətlərin qeydiyyatı, standartlar və s. fəaliyyətlə məşğul olan təşkilatların saxlanması və onlara kömək göstərilməsi, bu siyasətin və proqramların həyata keçirilməsinə yardımla bağlı xərclər daxildir.

13.1.2. "Digər fəaliyyət" paragrafına insan ehtiyatları sahəsində ümumi siyasətin işlənib hazırlanması və həyata keçirilməsi, əmək şərtlərinə (iş günün müddəti, əmək haqqının məbləği, təhlükəsizlik texnikası və s.) nəzarət və onların tənzimlənməsi, müxtəlif dövlət idarələri, hökumət və sənaye, sahibkarlar və həmkarlar ittifaqları təşkilatları arasında əlaqələrin təmin edilməsi ilə bağlı xərclər;

- insan ehtiyatlarının idarə olunmasının artırılması, cinsi, irqi, yaş və digər əlamətlərə görə ayn-şəkiliyin aradan qaldırılması, iqtisadi cəhətdən zəif inkişaf etmiş və ya əlverişsiz vəziyyətdə olan rayonlarda işsizliyin səviyyəsinin aşağı salınması, əhalinin məşğulluğuna yardım göstərilməsinə və s. yönəldilmiş ümumi proqram və planların idarə edilməsi və onlara kömək göstərilməsi, əmək birjalarının fəaliyyətinin təşkili, arbitraj və vasitəçilik xidmətlərinin idarə edilməsi və ya onlara kömək göstərilməsi ilə bağlı xərclər;

- insan ehtiyatlarına aid edilən məsələlər və xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması və yayılması ilə bağlı xərclər;

- insan ehtiyatları üzrə siyasətin və proqramların işlənib hazırlanması və onların həyata keçirilməsinə yardımla bağlı xərclər daxildir.

13.2.0. "İqtisadi fəaliyyətin digər sahələri" köməkçi bölməsi "13.2.1. Topdan və pərakəndə ticarət", "13.2.2. İctimai işə" və "13.2.3. Digər iqtisadi fəaliyyət" paragraflarından ibarətdir.

13.2.1. "Topdan və pərakəndə ticarət" paragrafına topdan və pərakəndə ticarətlə bağlı xərclər;

- topdan və pərakəndə ticarətə nəzarət və bu işin tənzimlənməsi (icazənin verilməsi, ticarət qaydaları, ev təsərrüfatları tərəfindən istehlak olunan qablaşdırılmış ərzaq və digər malların qeydiyyatı, tərəzilərin və digər çəkici qurğuların yoxlanılması və s.), malların anbarlarda saxlanılmasına nəzarət və bu işlərin tənzimlənməsi (icazənin (lisenziyaların) verilməsi və gömrük anbarlarının fəaliyyətinə nəzarət) ilə bağlı xərclər;

- daxil edilmiş əmtəələrdən və ya ehtimal edilən istehlakçıdan asılı olmayaraq pərakəndə və topdansatış səviyyəsində tətbiq edilən qiymətlərə və normalara nəzarət məsələlərinin idarə edilməsi ilə bağlı xərclər;

- qiymətlər, əmtəələrin mövcudluğu, pərakəndə və s. amilləri, həmçinin malların anbarlarda yığılıb saxlanması barədə məlumatların hazırlanması, onların ticarət müəssisələri və ictimaiyyət arasında yayılması;

- topdan və pərakəndə satış ticarətinə, malların anbarlarda yığılıb saxlanılmasına köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

13.2.2. "İctimai işə" paragrafına ictimai işə müəssisələrinin (mehmanxanalar, restoranlar və s.) tikintisi, genişləndirilməsi, təmiri, istismarı və saxlanması ilə bağlı xərclər;

- ictimai işə müəssisələrinin (mehmanxanalar, restoranlar və s.) fəaliyyətlərinə nəzarət və bu işlərin tənzimlənməsi (qiymətləri tənzimləyən qaydalar, sanitariya normaları və xidmət qaydaları, mehmanxana və restoranların saxlanması üçün icazənin (lisenziyaların) verilməsi və s.) ilə bağlı xərclər;

- ictimai iaşə müəssisələrinin (mehmanxanalar, restoranlar və s.) saxlanması, iş və xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması, yayılması ilə bağlı xərclər;

- ictimai iaşə müəssisələrinin (mehmanxanalar, restoranlar və s.) tikintisi, istismarı, texniki xidməti, təmiri və ya təkmilləşdirilməsinə köməklik göstərilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

13.2.3. "Digər iqtisadi fəaliyyət" paragrafına yenidənqurulma, genişləndirilmə, istismar və texniki xidmətlərlə bağlı geniş məqsədli inkişaf layihələrinin, iş və xidmətlər üzrə məlumatların, texniki sənədlərin hazırlanması və yayılması ilə bağlı xərclər daxildir.

13.3.0."Çoxsahəli inkişaf layihələri" köməkçi bölməsi "13.3.1. Özəlləşdirmə ilə bağlı informasiya təminatının təşkili, müəssisələrin özəlləşdirməqabağı sağlamlaşdırılması" "13.3.2. Özəlləşdirmə ilə bağlı digər fəaliyyət" 13.3.3. İqtisadi islahatların həyata keçirilməsi", "13.3.4. Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı xərclər" və "13.3.5. Dövlət müəssisələrinə maliyyə yardımı" paragraflarından ibarətdir.

13.3.1."Özəlləşdirmə ilə bağlı informasiya təminatının təşkili, müəssisələrin özəlləşdirməqabağı sağlamlaşdırılması" paragrafına özəlləşən müəssisələrin özəlləşdirməqabağı sağlamlaşdırılması üçün ayrılan vəsait və onunla bağlı informasiya təminatı, xarici məsləhətçilərin xidmətlərinin ödənilməsi ilə bağlı xərclər daxildir.

13.3.2."Özəlləşdirmə ilə bağlı digər fəaliyyət" paragrafına özəlləşdirmədən sonra müəssisələrin sağlamlaşdırılması siyasətinin və proqramların işlənilib hazırlanması və onların həyata keçirilməsinə yardımla bağlı xərclər daxildir.

13.3.3.İqtisadi islahatların həyata keçirilməsi

13.3.4.Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı tədbirlər

13.3.5.Dövlət müəssisələrinə maliyyə yardımı

13.4.0. "İqtisadi fəaliyyət sahələri üzrə təcrübə və tətbiqi tədqiqatlar" köməkçi bölməsinə insan ehtiyatına aid olan məsələlər daxil olmaqla ümumi iqtisadi və kommertiya məsələləri ilə bağlı təcrübə və tətbiqi tədqiqat üzrə işləri həyata keçirən təşkilatların saxlanması, onların idarə edilməsi, iqtisadi və kommertiya məsələləri ilə bağlı həyata keçirilən tətbiqi tədqiqatlara və təcrübə işlərə kömək göstərilməsi xərcləri daxildir.

14.0.0. "ƏSAS BÖLMƏLƏRƏ AİD EDİLMƏYƏN XİDMƏTLƏR"

bölməsi "14.1.0. Ehtiyat fondları" "14.2.0. Məqsədli büdcə fondları" və "14.3.0. Əsas bölmələrə aid edilməyən sair xərclər" köməkçi bölmələrindən ibarətdir.

14.1.0. "Ehtiyat fondları" köməkçi bölməsinə dövlət büdcəsində və Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsində ehtiyat fondları üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitlər daxildir.

14.2.0. "Məqsədli büdcə fondları" köməkçi bölməsinə məqsədli büdcə fondlarının xərcləri daxildir.

14.3.0. “Əsas bölmələrə aid edilməyən sair xərclər” köməkçi bölməsi “14.3.1. Məhkəmələrin qərarlarına əsasən fiziki şəxslərə dəymiş maddi və mənəvi ziyanın ödənilməsi”, “14.3.2. Aztəminatlı şəxslərə, cinayət üzrə və inzibati qaydada tutulmuş şəxslərə hüquqi yardım göstərilməsi, cinayət prosesində iştirak edən şəxslər, habelə icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin yanına, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsin yanına) gəlməklə əlaqədar zərərçəkmiş, tərcüməçi, ekspert, mütəxəssis, şahid və hal şahidlərinə görülən işin haqqının ödənilməsi ilə bağlı xərclər”, “14.3.3. Müxtəlif xərclər”, “14.3.4. Valyuta konvertasiyası üzrə xərclər” və “14.3.5. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq kredit reytinginin müəyyən olunması ilə bağlı xərclər” paraqraflarından ibarətdir.

14.3.1. Məhkəmənin qərarlarına əsasən fiziki şəxslərə dəymiş maddi və mənəvi ziyanın ödənilməsi.

14.3.2. Aztəminatlı şəxslərə, cinayət üzrə və inzibati qaydada tutulmuş şəxslərə hüquqi yardım göstərilməsi, cinayət prosesində iştirak edən şəxslər, habelə icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin yanına, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsin yanına) gəlməklə əlaqədar zərərçəkmiş, tərcüməçi, ekspert, mütəxəssis, şahid və hal şahidlərinə görülən işin haqqının ödənilməsi ilə bağlı xərclər.

1.4.3.3. Müxtəlif xərclər

14.3.4. Valyuta konvertasiyası üzrə xərclər

14.3.5. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq kredit reytinginin müəyyən olunması ilə bağlı xərclər